

Wijkplan Groot Driene

2008-2011

Voorwoord

Denk ik aan Groot Driene dan denk ik aan een rustige, ruim opgezette wijk met veel groen. Ook de ligging is mooi. Op de fiets ben je in een paar minuten in het centrum, maar ook zo in het mooie, groene Driene. Bovendien zijn er voldoende voorzieningen in de wijk, waaronder het geweldige winkelcentrum Groot Driene. Al met al een wijk om trots op te zijn.

Als stadsdeelwethouder doet het mij deugd te horen dat de bewoners uit Groot Driene over het algemeen inderdaad trots zijn op hun wijk. Met name het groene karakter van de wijk wordt bijzonder gewaardeerd.

Maar er zijn uiteraard ook aandachtspunten. Zo ervaren bewoners dat er te weinig voorzieningen voor de jeugd te zijn. Bovendien maken zij zich zorgen over de het groeiend aantal ouderen in de wijk en wordt er overlast ervaren van het aanwezige (sluip) verkeer. Bovendien is er van een echt 'wijk(k)gevoel' geen sprake.

In dit wijkplan leest u welke acties ondernomen worden om de genoemde knelpunten waarmogelijk op te lossen. Ook leest u wat het beleid van de gemeente en overige organisaties is ten aanzien van tal van punten in uw wijk. Dit wijkplan is het resultaat van wijkgericht (samen)werken tussen wijkbewoners, medewerkers van de gemeente Hengelo en verschillende organisaties. Op basis van de informatie van al deze mensen is een waardevol document ontstaan, dat richting geeft aan de activiteiten en projecten die tot aan 2011 uitgevoerd worden in uw wijk.

Hierbij wil ik iedereen heel hartelijk bedanken voor zijn of haar bijdrage. Samen zorgen we ervoor dat Groot Driene een wijk is om trots op te zijn en blijven!

Jan Bron
Stadsdeelwethouder Groot Driene

Inhoudsopgave:

1. Inleiding: waarom een wijkplan?

- 1.1 Wijkgericht werken
- 1.2 Wat is een wijkplan?

2. De wijk Groot Driene

- 2.1 Wonen in Groot Driene
- 2.2 Bewoners van Groot Driene
- 2.3 Wij(k)gevoel
- 2.4 Toekomst

3. Wat leeft er in de wijk?

- 3.1. De huiskamerbijeenkomsten
- 3.2. Raadsbezoek Groot Driene 31 oktober 2007
- 3.3. Tweede wijkavond 20 februari 2008

4. De leefbaarheid staat voorop

- 4.1. Wijkwelzijn
- 4.2. Jeugd en onderwijs
- 4.3. Sport en cultuur
- 4.4. Zorg en welzijn

5. Een plek om te wonen en te leven

- 5.1. Bouwen en wonen
- 5.2. Ruimtelijke inrichting en verkeer
- 5.3. Gebruik openbare ruimte
- 5.4. Economie en bedrijvigheid

6. Veiligheid in Groot Driene

- 6.1 Veiligheidsbeleid
- 6.2 Verkeersveiligheid
- 6.3 Zorg en veiligheid
- 6.4 Crisisbeheersing

7. Meedenken, meedoen, meebeslissen

- 7.1 Bewoners en gemeente in contact
- 7.2 De rol van de bewonersorganisatie

8. Samenvatting

- 8.1. Wonen en woonomgeving
- 8.2. Jeugd
- 8.3. Wij(k)gevoel
- 8.4. Verkeer

1. Inleiding: waarom een wijkplan?

Prettig wonen, in een mooie en schone omgeving, in een wijk waar je je thuis voelt. Een wijk die schoon, veilig, groen en gezellig is. En die voldoende voorzieningen biedt zoals winkels, zorg, onderwijs, speelplaatsen en recreatie. Een wijk waarin bovendien de verschillende bevolkingsgroepen goed met elkaar omgaan. Een leefbare wijk dus. Dagelijks zijn vele mensen hard aan het werk om de leefbaarheid in de wijken te vergroten. Naast bewoners zijn dat de bewonersorganisaties, woningcorporaties, welzijnsinstellingen, politie en verschillende diensten van de gemeente. Elke organisatie heeft een eigen belang in de wijk. Het is belangrijk dat deze organisaties goed samenwerken, omdat ze meebepalen hoe bewoners hun leefomgeving waarderen. Het wijkplan geeft een beschrijving van wat er te gebeuren staat in de Groot Driene.

1.1. Wijkgericht werken

Hengelo heeft drie stadsdelen, onderverdeeld in tien wijken. Stadsdeel Zuid bestaat uit de wijken Groot Driene, Berflo Es en Wilderinkshoek. Beckum, Oele en het buitengebied vormen samen de vierde wijk van stadsdeel Zuid. De wijk Groot Driene bestaat uit vier buurten. Het wijkplan Groot Driene heeft betrekking op de hele wijk Groot Driene, aangevuld met het buitengebied gelegen tussen de spoorlijnen Hengelo-Enschede en Hengelo-Oldenzaal.

Door wijkgericht te werken wil de gemeente de sociale samenhang bevorderen en de leefbaarheid en veiligheid in de wijken vergroten. Bewoners worden meer betrokken en kunnen inbreng leveren over thema's die in hun wijk plaatsvinden. Ook wil de gemeente bewoners stimuleren om hun initiatieven te ontplooiën. Samen werken aan de leefomgeving, daar draait het om!

Elk stadsdeel heeft een eigen stadsdeelwethouder, die vanuit het college dit stadsdeel als aandachtsgebied heeft. Verder kent elk stadsdeel een stadsdeelregisseur en stadsdeelmedewerker. Deze zijn bruggenbouwers in het krachtenveld tussen gemeente, bewoners(organisaties) en maatschappelijke partners. Ook leiden zij de communicatie en participatie binnen een stadsdeel in goede banen. Daarnaast houden vele gemeentelijke medewerkers, onder wie de stadsdeelhoofden, zich dagelijks bezig met het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Aanspreekpunt voor veiligheid is de wijkagent.

1. 2. Wat is een wijkplan?

Centraal instrument binnen het wijkgericht werken is het wijkplan. Het wijkplan Groot Driene bevat de praktische vertaling van het gemeentelijk beleid en dat van andere organisaties op het gebied van jeugd en onderwijs, sport en cultuur, zorg en welzijn, werk en inkomen, veiligheid, ruimtelijke inrichting en verkeer, wijkwelzijn, bouwen en wonen en gebruik openbare ruimte. Die vertaling is mede gebaseerd op informatie van bewoners, organisaties, ondernemers en instellingen die wonen of werken in de wijk. De woningbouwcorporaties en gemeente heeft aan hen gevraagd wat er de komende jaren moet gebeuren in de wijk. Een wijkplan beschrijft voor een periode van vier jaar wat het gemeentelijk beleid concreet betekent voor de desbetreffende wijk, in dit geval Groot Driene. In het wijkplan zijn onderwerpen opgenomen die tijdens de huiskamergesprekken met bewoners en de raad, het raadsbezoek en de wijkavonden naar voren zijn gekomen. Bewoners en verschillende organisaties die in Groot Driene actief zijn, hebben meegewerkt aan het samenstellen van het wijkplan, waarna het door de raad is vastgesteld. Bij het wijkplan hoort een uitvoeringsplan. Daarin worden al concrete acties en projecten per jaar in die benoemd.

Bovendien verschijnt er elk jaar een 'wijkprogramma', een publieksversie van het uitvoeringsplan, dat huis-aan-huis verspreid wordt in de betreffende wijk.

2. De wijk Groot Driene

Groot Driene is qua oppervlakte na de Binnenstad en de Hengelose Es de kleinste wijk van Hengelo. De wijk bestaat uit de vier buurten Zwavertshoek, Anninks-/Nijhofshoek, Groot Driene Zuid en Groot Driene Noord. Groot Driene is grotendeels in de jaren zeventig gebouwd, Anninks-/Nijhofshoek is een oudere buurt. De bewoners van Groot Driene zijn erg tevreden over hun woonomgeving. De stedenbouwkundige opzet is ruim, groen en overzichtelijk en heeft de tand des tijds doorstaan. Het is een rustige wijk, het bruist er niet. De ligging nabij het buitengebied wordt als sterk punt van de wijk ervaren.

2. 1. Wonen in Groot Driene

Woningen

In Groot Driene staan voornamelijk eengezinswoningen. De gemiddelde economische waarde van de woningen in Groot Driene ligt iets boven het Hengelo's gemiddelde. Het zuiden van Groot Driene Zuid en de Grundel zijn woonbuurten met mooie vrijstaande woningen. Zwavertshoek en Groot Driene Noord worden gekarakteriseerd door sociale woningbouw.

Woonomgeving

Groot Driene is een royaal opgezette wijk, met veel groen. Een ander pluspunt is de ligging: dicht bij het buitengebied, maar ook bij de binnenstad. De bewoners van Groot Driene zijn dan ook erg tevreden over hun woonomgeving.

Ook het voorzieningenniveau is een pluspunt van Groot Driene. Meerdere scholen, een mooi winkelcentrum, een NS-station vlakbij, een apotheek, huisartsen, fysiotherapie. Wel zijn er te weinig voorzieningen voor de jeugd.

Veiligheid

Inwoners van Groot Driene voelen zich in het algemeen veiliger dan de gemiddelde Hengeloër. Het aantal delicten in de Groot Driene is laag.

2. 2. Bewoners van Groot Driene

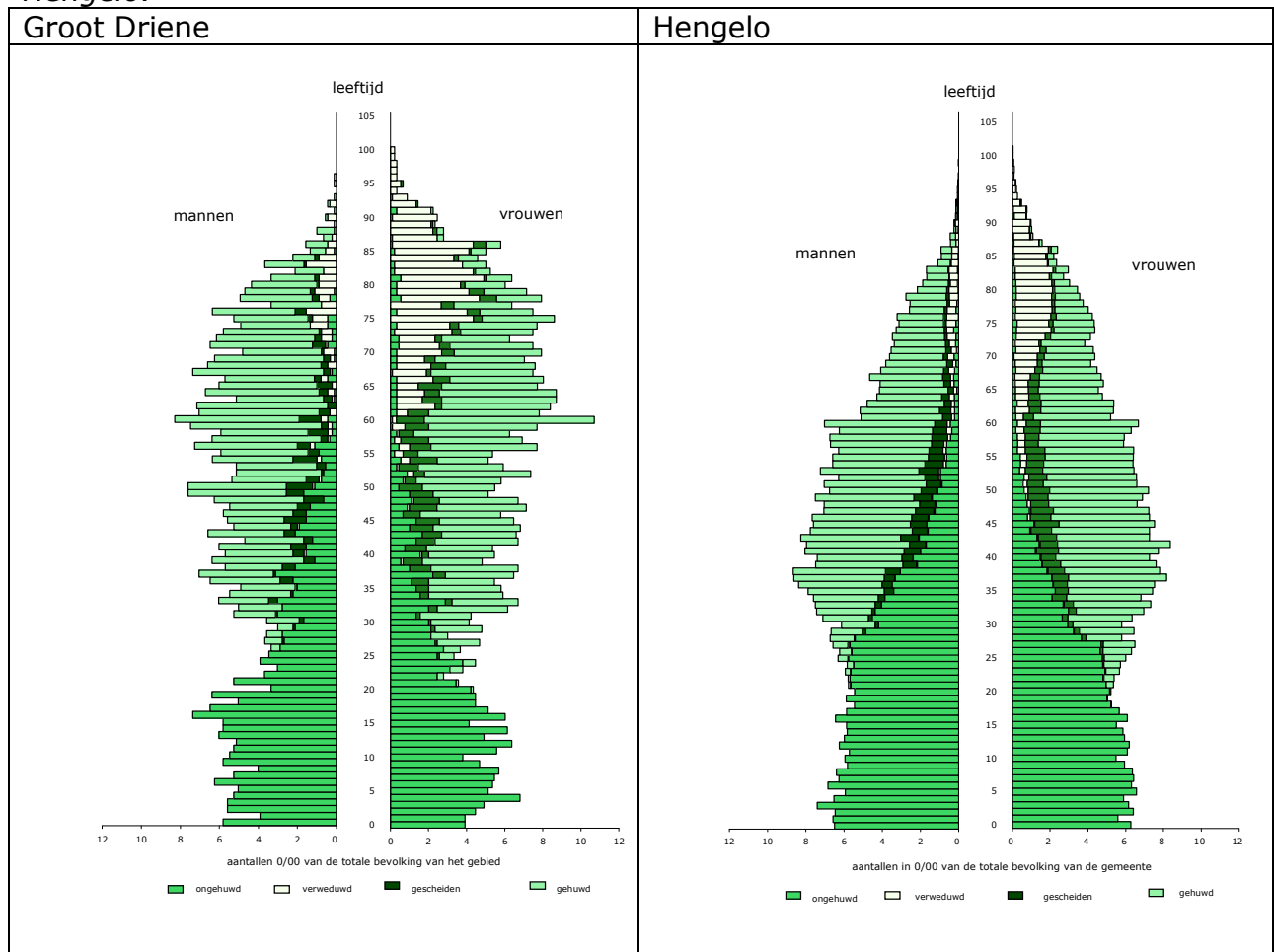
Bevolkingsopbouw

Met 8.945 (gegevens 2007) inwoners is Groot Driene de vijfde wijk van Hengelo. Groot Driene heeft – mede door de aanwezigheid van ouderencomplexen, zoals 't Swafert -opvallend veel oudere inwoners; 42 procent van de bewoners is 55 jaar of ouder. In Groot Driene wonen meer mensen van niet-westerse afkomst dan gemiddeld in Hengelo. Dit hangt samen met de aantrekkingskracht van de Syrisch-Orthodoxe Mariakerk.

Inkomen

Het gemiddeld besteedbaar inkomen per huishouden ligt in Groot Driene net iets boven het Hengelose gemiddelde. Tussen de vier buurten bestaan inkomensverschillen. De bewoners van Groot Driene Noord hebben minder te besteden dan die van Groot Driene Zuid.

Figuur 1: Bevolkingsopbouw Groot Driene per 1 januari 2007, vergeleken met Hengelo.

Jeugd

Voor de jeugd is er in Groot Driene niet veel te beleven. Af en toe veroorzaken hangjongeren overlast, meestal in de vorm van vernielingen. De groepen jongeren in de wijk zijn in beeld bij Scala (organisatie voor jongeren en welzijnswerk) en politie. De wijkagent laat zich ook vaak zien en de jeugdagent leert de jongeren kennen via de scholen.

2.3. Wij(k)gevoel

Er is in Groot Driene geen sprake van een echt wijkgevoel. Er wordt weinig georganiseerd en er lijkt weinig animo voor. In de Leefbaarheid- en Veiligheidsenquête scoort de sociale cohesie in Groot Driene gemiddeld. Dit duidt erop dat de mensen vinden dat ze op een prettige manier met elkaar omgaan in de buurt en dat ze zich thuis voelen. Ze wonen in hun buurt samen met 'ons soort mensen' en vinden dit prettig, maar ook niet meer dan dat.

Minder vaak dan de gemiddelde Hengeloër zetten de bewoners van Groot Driene zich in om de buurt te verbeteren. Een actief bewonersplatform vertegenwoordigt de belangen van de bewoners in Groot Driene. De vraag is echter in hoeverre het (vergrijsde) bewonersplatform de verschillende doelgroepen in de wijk vertegenwoordigt.

2.4. Toekomst

Groot Driene is een voor gezinnen aantrekkelijke wijk en zal dit ook blijven. Dit vanwege de ruime, groene en kindvriendelijke opzet. Als binnen enkele jaren, als

gevolg van de vergrijzing, de doorstroom op gang komt, kan dit leiden tot een verhuisversnelling. De oude vertrouwde buurtgenoten vertrekken en de buurt of straat is niet meer hetzelfde. De drempel om ook de buurt te verlaten wordt lager. De bevolkingssamenstelling zal dan in korte tijd drastisch kunnen veranderen.

Ook de woningvoorraad in Groot Driene zal aantrekkelijk blijven voor gezinnen. De woningen zijn goed onderhouden, maar met name in Groot Driene Noord en Zwavertshoek wel wat gedateerd. Er moet worden gewaakt voor een te eenzijdige bevolkingsopbouw. De groei van de Suryoye-gemeenschap in de wijk is volgens deskundigen een punt van aandacht.

Met de steeds ouder wordende ouderen, ontwikkelingen van extramuralisering en de invoering van de WMO moet gerekend worden op een toenemende vraag naar thuiszorg en andere vormen van 'zorg op maat' .

De verwachting voor de toekomst van Groot Driene is positief, maar we moeten de ogen moeten niet sluiten voor ontwikkelingen in de bevolkingsopbouw en woningvoorraad van de wijk en de sociale veranderingen die hieruit voort kunnen komen. De professionals die samenwerken in de wijk lijken hier oog voor te hebben en weten elkaar in de verschillende netwerken te vinden.

De wijkanalyse vindt u op de website van de gemeente Hengelo, www.hengelo.nl onder wijk en buurt/Groot Driene.

3. Wat leeft er in de wijk?

Het opstellen van een wijkplan begint met een wijkanalyse. Er worden gegevens verzameld uit statistieken en onderzoeken (waaronder de leefbaarheids- en veiligheidsenquête) en interviews.

Vervolgens krijgen alle bewoners van een wijk de mogelijkheid met leden van de gemeenteraad in gesprek te gaan over wat er leeft in hun wijk. Op basis van de thema's die hierin het meest terugkomen, wordt een raadsbezoek georganiseerd. Hierbij gaan raadsleden na een wijkschouw in gesprek met professionals, ambtenaren en bewonersorganisaties. Dezelfde dag is er een wijkavond, waar alle wijkbewoners voor uitgenodigd worden. Dan wordt er verder gepraat over de thema's, en wordt er vooral naar oplossingsrichtingen gekeken. Op basis van al deze informatie komt er een conceptwijkplan. Dit wordt vervolgens nog met bewoners besproken. Vervolgens wordt er een definitief wijkplan ter besluitvorming aan het college en de raad voorgelegd.

3.1. De huiskamerbijeenkomsten

Op 18, 24 en 25 september 2007 zijn de raadsleden in Groot Driene bij bewoners op huisbezoek geweest. Er hebben achttien huiskamerbijeenkomsten plaatsgevonden, waar in totaal circa 125 bewoners aan meededen. De gesprekken zijn door alle betrokkenen als zeer positief ervaren. Over het algemeen ervaart men het wonen in de wijk als prettig en voelt men zich veilig in de wijk. Men roemt de vele voorzieningen in de wijk en de gunstige ligging ten opzichte van binnenstad en buitengebied. Ook is men tevreden over de hoeveelheid groen in de wijk, en in het algemeen de nette indruk. Men is minder tevreden over het verkeer, de voorzieningen voor de jeugd en de opbouw van en samenhang in de wijk. Verder zijn er vragen over de toekomst van de luchthaven, de invulling van het ROC- en ATC-gebied en het wel of niet doortrekken van de Laan van Driene.

De gemaakte opmerkingen zijn samengevat in een aantal categorieën. De meeste opmerkingen zijn door de wijkbewoners gemaakt over de volgende thema's

- *wonen en woonomgeving*
- *wij(k)gevoel*
- *jeugd*
- *verkeer*

Onder de eerste noemer *Wonen en woonomgeving*, zijn opmerkingen gemaakt over het groenonderhoud, de bestrating en de eenzijdige woningopbouw. Op enkele plekken ervaren mensen onveilige situaties.

Ten aanzien van *wij(k)gevoel* is men bezorgd over de eenzijdige sociale opbouw van de wijk, met name het hoge aandeel ouderen. Daarnaast is aandacht gevraagd voor de groeiende groep allochtone bewoners, onder wie de suryoye. Verder mist men een wij(k)gevoel, men is niet erg betrokken bij elkaar, een aantal uitzonderingen daargelaten. Ook komt een enkele keer de onbekendheid/ontevredenheid over de bewonersorganisatie naar voren.

De opmerkingen bij het onderdeel *jeugd*, gaan vooral over het gemis aan voorzieningen voor deze groep.

Er zijn veel opmerkingen gemaakt over *verkeer*. Sluipverkeer, verkeersveiligheid, parkeren, onveilige situatie rondom scholen bij het halen en brengen van kinderen, meer aandacht voor de fiets en goede toegankelijkheid voor rolstoelen.

Al deze opmerkingen zijn ook beschreven in een verslag, dat opvraagbaar is bij wijkaanpak van de gemeente Hengelo

3.2. Raadsbezoek Groot Driene 31 oktober 2007

Het raadsbezoek vond plaats op 31 oktober 2007. De thema's wonen en woonomgeving, wij(k)gevoel, jeugd en verkeer stonden centraal. Op de wijkavond konden bewoners over twee thema's naar keuze in gesprek. Dit was met name bedoeld om reacties en adviezen van bewoners te krijgen over de wijk Groot Driene. Het is belangrijk dat bewoners en gemeente gezamenlijk naar oplossingen zoeken. De wijkavond werd goed bezocht met meer dan tweehonderd bewoners.

Hieronder worden de grote lijnen uit de themagesprekken weergegeven. Daarnaast is er van de wijkavond zelf en de themagesprekken ook een uitgebreid verslag beschikbaar. Ook is er een actielijst gemaakt, met de ingekomen reacties, opmerkingen, brieven etc rondom de totstandkoming van het wijkplan.

Wonen en woonomgeving

Veel bewoners waarderen het groene karakter van de wijk. Wel hebben ze zorgen over het verouderde groen en het onderhoud van het groen, de bomen en het water. Ze willen graag van de gemeente meer visie hierop. Ook pleiten ze voor afspraken tussen woningbouwverenigingen en gemeente, zodat het niveau van het onderhoud gelijk is.

Er zijn zorgen geuit over de ontwikkelingen rondom het vliegveld, het ATC-terrein, het ROC-terrein en de Lupinestraat. Men wil graag betrokken worden bij de plannen (geen hoogbouw, en ideeën over wijkcentrum of park op die plekken), en op zijn minst duidelijkheid over de plannen. Een betere communicatie, ook wat betreft meldingen, bereikbaarheid en (bijvoorbeeld) het kappen van bomen, wordt als aandachtspunt genoemd.

Bronnen van ergernis zijn zwerfafval, hondenpoep en de afvalstroom rondom het winkelcentrum. Als oplossingen noemt men ondergrondse containers, meer afvalbakken (ook voor hondenpoep) en meer handhaving.

Ouderen wonen over het algemeen met plezier in de wijk. Als aandachtspunt noemen ze de toegankelijkheid van de openbare ruimte en bepaalde voorzieningen in de woningen.

Wat betreft de huurwoningen wordt het onderhoud van de voortuinen genoemd, en het onderscheid in onderhoud tussen koop- en huurwoningen.

In dit onderdeel zijn ook opmerkingen gemaakt die te maken met (verkeers-)veiligheid, de sociale veiligheid, speelvoorzieningen en samenhang in de wijk.

Jeugd

Er zijn te weinig voorzieningen voor de jeugd. Men denkt dan aan een speeltuin, kinderboerderij en speeltoestellen, al of niet in combinatie met een wijkcentrum. Plek voor deze voorzieningen zou gevonden kunnen worden bij de sportverenigingen, de kerk, ROC of het voormalige ATC-terrein. Misschien dat er in of rondom De Tempel ook meer georganiseerd kan worden voor de jeugd.

Wij(k)gevoel

De aanwezigen onderstrepen het belang van elkaar kennen en gekend worden in de wijk. Samen moet je het doen.

Er zijn zorgen over de komst van nieuwe Nederlanders in de wijk, vooral in de huurwoningen. Het 'oude' noaberschap verdwijnt hierdoor. In algemene zin heeft men het gevoel dat men meer op zichzelf is geworden, zeker in de tweeverdienershuishoudens. Verder vindt een aantal bewoners dat de bewonersorganisaties te weinig zichtbaar en moeilijk bereikbaar zijn.

Het wij(k)gevoel speelt soms op straatniveau, soms op buurtniveau en soms op wijkniveau. Een deel van de aanwezigen vindt het belangrijk dat er meer

georganiseerd wordt, maar wel aansluitend bij de vraag van bewoners en met de bewoners samen. Ook wil men graag nieuwe Nederlanders erbij betrekken. Ideeën om de samenhang te vergroten zijn meer ontmoetingsplekken, zowel in de openbare ruimte (een park wordt vaak genoemd) als bijvoorbeeld in de vorm van een wijkcentrum. Bewoners zijn best bereid om mee te helpen bij het opknappen van plekken die er nu minder verzorgd uitzien. Daarnaast is er het idee van een welkomstcomité in de wijk.

Verkeer

Bewoners ervaren de 30-km zone overwegend als positief, maar ze dringen wel aan op evaluatie. En ze vragen om extra verkeersmaatregelen, oversteekvoorzieningen en handhaving door de politie.

Er is sprake van sluipverkeer door de wijk. Dit is verkeer uit de noordelijke wijken van Hengelo, dat via Groot Driene en het buitengebied zijn weg naar Enschede zoekt en deels naar het bedrijventerrein Twentekanaal.

Het verlengen van de Laan van Driene wordt veelal in een adem met de sluipverkeerproblematiek genoemd. De verlengde Laan kan uitkomst bieden als oosttangente van de wijkkring die noord en zuid Hengelo beter en directer met elkaar verbindt. De meningen hierover zijn overigens wel verdeeld.

Rondom scholen is het erg druk tijdens het halen en brengen. Dit leidt volgens bewoners en ouders tot overlast en verkeersonveilige situaties.

Het kruispunt Laan van Driene – Boekweitweg – Reviusstraat wordt door enkele bewoners als gevaarlijk ervaren. Het wordt hier steeds drukker. Het kruispunt ligt bovendien op een belangrijke school–thuisroute van scholieren.

Verder loopt op enkele plaatsen in de wijk de parkeerdruk op, waardoor het vinden van een parkeerplaats in de avonduren lastig is.

Aandachtspunten

Groot Driene wordt door de bewoners als een bijzonder prettige woonomgeving beschouwd. Maar het kan altijd beter. Op basis van de wijkanalyse, de huiskamergesprekken en de wijkavond zijn de volgende aandachtspunten benoemd:

- er wonen relatief veel ouderen in de wijk
- het aantal actieve bewoners kan hoger
- er zou meer sociale samenhang in de wijk moeten komen
- het vertrouwen in de toekomst van de wijk kan beter
- er zijn zorgen om de groeiende allochtone (o.a. suryoye) groep
- er zijn te weinig voorzieningen voor de jeugd
- men wil meer aandacht voor groenonderhoud
- er is sprake van verborgen sociale problematiek (bijv. huiselijk geweld, armoede)
- men maakt zich zorgen over de luchthaven
- het aanzicht van de wijk gaat achteruit
- er is onbekendheid met/ontevredenheid over de bewonersorganisaties
- er is sprake van een eenzijdige huizen- en bevolkingsopbouw
- er is onduidelijkheid over de invulling van het ROC- en ATC-terrein
- er is verdeeldheid over het doortrekken van de Laan van Driene
- er is sprake van sluipverkeer
- de communicatie in en met de wijk kan beter
- er zijn zorgen over de verkeersveiligheid
- op enkele plekken zijn te weinig parkeerplaatsen

3.3. Tweede wijkavond 20 februari 2008

Tijdens deze tweede wijkavond werd het conceptwijkplan en de actielijst met de bewoners besproken. Alle wijkbewoners waren hiervoor uitgenodigd. Een week van tevoren waren de concepten op een aantal plekken in de wijk verkrijgbaar en ook waren ze op internet in te zien. De wijkavond werd bezocht door zo'n honderddertig personen. De wijkavond heeft geen aanleiding gegeven om het wijkplan inhoudelijk drastisch te veranderen, wel om een aantal punten te verduidelijken en aan te scherpen.

In de volgende hoofdstukken leest u welke acties rondom de thema's uitgevoerd zullen worden en hoe gemeente, woningcorporaties en andere partijen omgaan met de aandachtspunten.

4. De leefbaarheid staat voorop

De meeste bewoners van Groot Driene wonen met plezier in hun wijk.

Aandachtspunten:

- er wonen relatief veel ouderen in de wijk
- het lage aantal actieve bewoners
- de sociale samenhang in de wijk
- het vertrouwen in de toekomst van de wijk
- de groeiende groep allochtone (o.a. suryoye) bewoners
- voorzieningen voor de jeugd

Met de meeste bewoners van Groot Driene gaat het goed. Ze wonen met plezier in de wijk. Dat was een van de belangrijke uitkomsten uit de wijkanalyse, de huiskamerbijeenkomsten en de wijkavonden. Een van de belangrijkste aandachtspunten in de wijk is de veranderende samenstelling van de wijk: de wijk wordt diverser. Daarnaast merken vooral de bewoners die er al wat langer wonen dat men wat meer *naast* dan *met* elkaar leeft.

Er zijn veel organisaties actief in de wijk. De wijkcoördinator van St. Joseph is verantwoordelijk voor de ontwikkeling van visie en beleid op wijkniveau. Er is een intensief contact met de diverse bewonerscommissies en organisaties in de wijk. HBS Ons Belang investeert in de leefbaarheid in de wijk door inzet van een huismeester, woontechnisch consulent en woonmaatschappelijk consulent. Deze medewerkers zijn regelmatig in de wijk aanwezig, signaleren knelpunten en zoeken samen met bewoners en organisaties naar oplossingen. Ze werken intensief samen met de wijkagent. Over de wijkagent en stadstoezicht leest u meer in het hoofdstuk over veiligheid. Namens de gemeente werken de stadsdeelregisseur en de stadsdeelmedewerker als bruggenbouwers tussen de wijk en de gemeente en andere organisaties. De bewonersorganisatie is ook een belangrijke spil in de wijk.

4.1. Wijkwelzijn

Het wij(k)gevoel van Groot Driene, of eigenlijk het ontbreken daarvan, was een van de thema's van de wijkavonden. Hoewel we in dit hoofdstuk ideeën aanreiken om dit wij(k)gevoel te bevorderen, zullen de initiatieven toch vooral van de bewoners zelf moeten komen. De gemeente en andere organisaties zullen activiteiten van bewoners zoveel mogelijk stimuleren en faciliteren.

De bewoners van Groot Driene missen een traditioneel buurthuis in de wijk en dan vooral de ontmoetings- en informatiefunctie van het buurt- en clubhuiswerk. Een buitenspeelvoorziening en jongerenwerk worden eveneens node gemist. Men ziet het Buurthuis de Tempel min of meer als een "verhuurorganisatie", waar je voor een kleine vergoeding een zaal kunt huren en activiteiten (sporten, knutselen, cursussen etc) kunt laten plaatsvinden.

Wel is op initiatief van bewoners is daarom, in samenspraak met Buurthuis de Tempel, een jongerensoos voor 12-16 jarigen gestart.

In 2008 starten we een wijkwelzijnsoverleg om te bepalen welke vormen van welzijnswerk (kinderwerk, jongerenwerk, ouderenwerk, opbouwwerk) nodig zijn in Groot Driene. Dit wordt vervolgens vertaald naar noodzaak en mogelijkheden voor accommodaties.

In Groot Driene vindt Buurtgerichte Sociale Activering plaats. Dit is bedoeld om sociaal isolement van buurtbewoners te voorkomen en te bestrijden. Indien nodig worden bewoners persoonlijk benaderd en krijgen ze een gerichte activiteit aangeboden.

Diversiteitsbeleid

Het diversiteitsbeleid van de gemeente Hengelo heeft de volgende uitgangspunten:

Diversiteit is het herkennen, erkennen en positief benutten van de verschillen en overeenkomsten tussen mensen. Doel daarbij is dat inwoners meedoen in de Hengelose samenleving, zich thuis voelen in de stad en zich gehoord weten.

Verbinden is het duurzaam of herhaald bij elkaar brengen van mensen met andere mensen, groepen of instituties, zodat er sociale netwerken kunnen ontstaan – vooral daar waar mensen nu met de ruggen naar elkaar staan.

Contacten tussen bewoners(groepen) kunnen leiden tot meer wederzijds begrip, respect en sympathie, maar ook tot het bevestigen of verscherpen van vooroordelen. Herhaalde contacten bieden de meeste potenties voor verbinden, ofwel het vergroten van de sociale cohesie.

Situatieschets

In Groot Driene wonen meer mensen van niet-westerse afkomst dan gemiddeld in Hengelo. Deze bewoners zijn met name geconcentreerd in de buurten Zwavertshoek (19%) en Groot Driene Noord (22%), waar veel huurwoningen staan.

Veel van de mensen van niet-westerse afkomst zijn van Syrisch-orthodoxe komaf (ook wel Suryoye genoemd). De nabijheid van de Mariakerk in Groot Driene is een van de verklaringen daarvoor. De (regionale) aantrekkingskracht van die kerk wordt niet als probleem ervaren, maar enkele geïnterviewden stippen die wel aan als aandachtspunt voor de toekomst.

Het beeld is dat Suryoye bewoners in het algemeen goed geïntegreerd zijn in de Nederlandse samenleving, dat zij geen problemen veroorzaken in de wijk en dat zij huis en tuin veelal goed onderhouden. In de Nijhofshoek zijn bewoners van Suryoye afkomst lid van de bewonersvereniging en doen mee met activiteiten die worden georganiseerd. Onderling hebben de Suryoye bewoners veel contacten, mede door de kerk. Daarnaast zijn veel van hen familie van elkaar. Contacten met andere wijkbewoners zijn minder.

Verder is het beeld dat Syrisch-orthodoxe bewoners vaak een andere manier van leven hebben. Zij brengen bijvoorbeeld meer tijd door op straat. Dat geeft voor sommige bewoners wel eens geluidsoverlast. Bij Woonpartner komen wel eens telefoontjes binnen waarbij mensen aangeven dat ze niet meer Suryoye-bewoners in de straat willen.

In Groot Driene moet diversiteitsbeleid:

- bevorderen dat alle bewoners(groepen) gehoord worden: bewonersorganisaties moeten meer dan nu een goede afspiegeling worden van de bevolkingssamenstelling van de wijk;
- bevorderen dat alle bewoners(groepen) zich thuis kunnen voelen in de wijk: nieuwe vormen van participatie benutten om ervoor te zorgen voor meer (ver)binding tussen inwoners van verschillende herkomst. Kortom de sociale cohesie versterken;
- voorkomen dat bewoners(groepen) met de ruggen naar elkaar gaan staan.

Concrete acties

In 2008 is geld beschikbaar voor:

- Professionaliseren van allochtone (kandidaat)leden bewoners-/wijkorganisaties. Inmiddels is hiervoor het project Domino gestart . In dat project worden allochtone vrouwen voorbereid op het werken in een bewoners-/wijkorganisatie;
- Nieuwe vormen van participatie waarbij per buurt/straat de sociale cohesie wordt bevorderd (buurtactiviteiten, -feesten, et cetera.) Daartoe wordt een laagdrempelig subsidieprogramma ontworpen. Daarnaast worden in het voorjaar van 2008 in het kader van het project Verbinden door Scala welzijnswerk allerlei activiteiten opgezet gericht op dialoog en wederzijds begrip.

Daarnaast zullen allochtonen organisaties met subsidies gestimuleerd worden om zelf de sociale cohesie in de wijk te verbeteren.

4.2. Jeugd en onderwijs

Met veruit de meeste jongeren uit Groot Driene gaat het goed. Diverse organisaties, instellingen en verenigingen stimuleren veel in de kinderen en jongeren, die daardoor kunnen opgroeien en zich ontwikkelen tot verantwoordelijke volwassenen. Een klein deel heeft incidenteel of structureel extra hulp en ondersteuning nodig.

Het gemeentelijk integraal jeugdbeleid stelt het kind centraal. De gemeente is als regisseur van het jeugdbeleid verantwoordelijk voor het aansturen en goed laten samenwerken van de verschillende partijen die zich met jeugd bezighouden. Dit doet zij via vier programmaliijnen:

- 1) thuis = een veilige en gezonde basis
- 2) opvang, leren en werken = groei en ontwikkeling
- 3) vrije tijd = leuk en spannend
- 4) een sluitende zorgstructuur rond het kind

Hengelo richt zich in belangrijke mate op de zorg en de zorgnetwerken rond het individuele kind. Deze werken prima samen, zodat ze de zorg rondom het kind efficiënt en effectief kunnen uitvoeren.

Van buurtnetwerk naar Brede School Netwerk en zorgteam

In Groot Driene is er op dit moment nog een buurtnetwerk. Daarin werken basisscholen, peuterspeelzalen, kinderdagverblijven, consultatiebureau, maatschappelijk werk, woningbouwverenigingen en de politie samen om problemen van kinderen van 0 tot circa 12 jaar op te lossen. Aandachtspunten daarbij zijn vandalisme op schoolpleinen, onveilige verkeerssituaties bij de scholen, gebrek aan kinderwerk en speelvoorzieningen en de soms lastige toegang tot de groep suryoye bewoners in de wijk .

In de loop van 2008 zal het buurtnetwerk worden omgevormd in het Brede School Netwerk, dat zich zal bezighouden met activiteiten voor kinderen van 0-14 jaar en hun ouders. Op basis van vragen en behoeften uit de wijk wordt een activiteitenprogramma ontwikkeld. In het Brede School Netwerk participeren het basisonderwijs, peuterspeelzaalwerk, welzijnswerk(scala), kinderopvang, gemeente (schoolmaatschappelijk werk allochtonen en de afdeling sport), woningbouwcorporaties en de jeugdgezondheidszorg.

Daarnaast zal in de loop van 2008 voor elk stadsdeel een zorgteam gaan draaien. Ze helpen gezinnen met problemen en coördineren de zorg. In het zorgteam zitten het Algemeen Maatschappelijk Werk van Carint, de jeugdverpleegkundige 0-4 jaar van Carint, de jeugdverpleegkundige 4 - 19 jaar van de GGD en Bureau Jeugdzorg. Signalen worden ingebracht door de

kernvindplaatsen, zoals de jeugdgezondheidszorg 0-4 (consultatiebureau), peuterspeelzalen, kinderdagverblijven en de basisscholen.

Stadsdeelteam jeugdzaken

In het stadsdeelteam jeugdzaken Zuid (waarin naast de wijk Groot Driene ook de wijken Berflo Es, Wilderinkshoek en Beckum worden besproken) inventariseren de jeugdagent, straathoekwerker, jongerenwerker, wijk sportconsulent, vertegenwoordigers van wijkwelzijnscentra, stadsdeelregisseur en beleidsmedewerker jeugd beleid de stand van zaken met betrekking tot jeugd(groepen) en jeugdplekken. Ze bespreken ontwikkelingen, wensen, behoeften en problemen van of door jongeren en nemen indien nodig maatregelen.

Zo wordt er bijvoorbeeld contact gelegd met de diverse jeugdgroepen die op straat en schoolpleinen rondhangen. Zij worden verwezen naar het activiteiten aanbod van het jongerenwerk, de wijk sportconsulent en de jongerencentra. Een voorbeeld is de overlast die rondhangende jongeren veroorzaken bij 't Kompas en De Stiepel.

Preventieprojecten in het onderwijs

Alle leerlingen van de groepen 7 en 8 van de basisscholen in Groot Driene krijgen voorlichting door de politie en bureau Halt over aan jeugdcriminaliteit gerelateerde thema's, zoals geweld, groepsdruk, alcohol, drugs en vernieling. Vanaf het schooljaar 2008/2009 zal mogelijk het project 'Wijs in de wijk' gaan draaien. In dit project geven de wijk/jeugdagent en de straathoekwerker kinderen van groep 7 en hun ouders informatie over de faciliteiten voor de jeugd in de wijk.

Ook verzorgt bureau Halt in de eerste drie klassen van alle Hengelose scholen voor het voortgezet (speciaal) onderwijs het voorlichtingsproject "Veel voorkomende criminaliteit".

Daarnaast wordt elk jaar in december voorlichting over (het omgaan met) vuurwerk gegeven.

Tot slot kunnen we melden dat met ingang van volgend jaar Tactus verslavingszorg aan groep 8 van het basisonderwijs het project "Op tijd voorbereid" aanbiedt. Het betreft voorlichting over alcohol en roken.

Inzet jongerenwerk, straathoekwerk en wijk sport

In Groot Driene zijn een aantal jongerenwerkers, een straathoekwerker en een wijk sportconsulent actief. Zij hebben contact met jongeren, inventariseren wensen, problemen en behoeften en ontwikkelen met en voor jongeren een activiteiten aanbod. In de vakantieperiodes organiseren ze vaak vakantieactiviteiten.

In Groot Driene is geen aparte jongerenruimte. Zowel door jongeren als de professionals ervaren dat als een gemis. Vooralsnog wordt daarom gebruikt gemaakt van de Tempel voor een jongerensoos voor 12-16 jarigen. Dit gemis zal in het op te starten wijkwelzijnsoverleg zeker op de agenda komen.

De wijk sportconsulent is in Groot Driene, als onderdeel van stadsdeel Hengelo Zuid, werkzaam vanuit het BOS - project 'Jonge leu in Action'. BOS staat voor Buurt, Onderwijs en Sport, een tijdelijke stimuleringsregeling van het ministerie van VWS voor de periode 2006 - 2009, bedoeld om door sport en beweging achterstanden bij jeugdigen te bestrijden. Het project richt zich op jongeren van 10 tot 19 jaar die rondhangen op straat. Doel van het project is het aanbieden van een zinvolle vrijetijdsbesteding aan jongeren die vanuit hun thuissituatie niet worden gestimuleerd tot sport.

De wijk sportconsulent organiseert diverse evenementen, toernooien en activiteiten zoals een sportmarkt, kennismakingslessen en sportinstuiven in samenwerking met de verschillende sportverenigingen, scholen en het jongerenwerk georganiseerd.

BOS-kompas

In het najaar van 2007 is via een enquête een tussentijdse evaluatie van het BOS-project gehouden. De vragen gingen over vrije tijd, onderwijs, leefbaarheid en de woonomgeving van de jongeren. In Groot Driene hebben 169 jongeren tussen 10 en 19 jaar de enquête ingevuld.

Uit de enquête kwam onder andere naar voren dat de jeugd van 10 jaar en ouder behoefte heeft aan meer speelplekken, meer activiteiten, een jeugdhonk/eigen gebouw.

Spelen

Begin 2008 is de kadernotitie "Spelen" vastgesteld. Uitgangspunt is dat de woonomgeving bespeelbaar moet zijn en dat hier bij de planontwikkeling en (her)inrichting van de openbare ruimte rekening mee wordt gehouden. Kinderen en jongeren zijn immers volwaardige medegebruikers van de openbare ruimte en hebben recht op een plek in de wijk.

Om voldoende speelruimte voor kinderen te kunnen (blijven) creëren, streeft de gemeente er naar om minimaal 3% van haar grondgebied (dat bedoeld is als woongebied) bij de ontwikkeling van nieuwe wijken in te richten als formele speelruimte.

Spelen in de openbare ruimte is van groot belang voor kinderen. Het is goed voor de fysieke, sociale en cognitieve ontwikkeling van kinderen en jongeren. Voldoende speelruimte is ook belangrijk voor de leefbaarheid van de woon- en leefomgeving.

Daarnaast is speelruimte van onschatbare waarde voor preventie: verveling is de basis voor vandalisme en overlast. Onderzoek van het ministerie van VROM wijst uit, dat er een sterk verband is tussen gevoelens van onveiligheid en de afwezigheid van goede voorzieningen voor de puberende jeugd.

Via diverse wegen (wijkanalyse, wijkavond, BOS-kompas, stadsdeelteam jeugdzaken en via de bewonersorganisatie) is de wens geuit om meer voorzieningen voor jongeren te realiseren.

Dit is soms lastig. Bewoners zien het nut en de noodzaak voor dergelijke speelvoorzieningen zeker in, maar willen deze vaak niet dicht bij hun huis, omdat ze vrezen voor overlast door kinderen en jongeren.

In Groot Driene zal samen met jongeren en bewoners gekeken worden naar mogelijke plekken voor jeugdvoorzieningen.

In zal 2008 de voetbalkooi aan de Jan Prinsstraat (naast de nieuwe schuilhut) worden vernieuwd. Ook heeft het bewonersplatform geld beschikbaar gesteld voor een pannakooi in de wijk.

Onderwijshuisvesting

In Groot Driene ligt het aantal kinderen in de basisschoolleeftijd al jaren rond de 800. Daarvan gaan er ruim 500 naar scholen in de vier basisscholen in de eigen wijk: Drienermarke, Titus Brandsma (De Akker), het Kompas en de Hengelose Schoolvereniging.

Titus Brandsma heeft een aanvraag voor uitbreiding ingediend. De toekomst verwachtingen geven reden genoeg om een uitbreiding te verantwoorden. In

samenwerking met basisschool de Drienermarke is gekozen voor een multifunctionele uitbreiding van vier lokalen met bijbehorende ruimten tussen de twee bestaande gebouwen. Deze uitbreiding dient zodanig ontworpen te worden dat deze als een buffer kan dienen voor beide scholen. Afhankelijk van de noodzaak kan de grens tussen de twee scholen verschuiven.

Tevens zal deze ook als een zelfstandige unit kunnen dienen als de scholen de ruimte niet meer nodig hebben. Primair heeft het onderwijs recht om gebruik te maken van deze ruimten, maar gedacht wordt ook aan (wijk)welzijnsactiviteiten. Naar verwachting zal de bouw in 2008 van start gaan.

Peuterspeelzaalwerk en Voor- en Vroegschoolse Educatie

In Groot Driene zijn drie peuterspeelzalen waar ruim honderd peuters naar toe gaan: Tjeempie met drie groepen, Drienermaatjes met één groep en 't Akkertje met vier groepen.

In Tjeempie en Drienermaatjes worden VVE-groepen gedraaid, dat wil zeggen voor- en vroegschoolse educatie gericht op taalontwikkeling van allochtone kinderen. In aansluiting daarop werken ook de basisscholen Drienermarke en het Kompas met een dergelijk taalprogramma (Piramide genaamd).

Vanaf januari 2008 is er een Vereniging Samenwerking Peuterspeelzalen Hengelo. Het is de bedoeling dat er vanaf 2008 eenheid komt in programma's in de wijken. Het zit in de planning dat 't Akkertje en dan ook de basisschool de Akker met het programma Piramide zullen gaan werken.

4.3. Sport en cultuur

Sport is aantrekkelijk en belangrijk. Het biedt spelplezier, motiveert om te presteren en combineert ontspanning met ontplooiing. Daarom heeft sport ook een grote maatschappelijke waarde.

De gemeente Hengelo streeft naar een aantrekkelijk sportklimaat voor al haar inwoners. Sport en bewegen zorgen voor een gezonde leefstijl en werken preventief tegen veel voorkomende gezondheidsproblemen (overgewicht, diabetes, hart- en vaatziekten). Om mensen te overtuigen van nut en noodzaak van een gezonde leefstijl zijn onder andere de Fit-No-Fat testdagen ontwikkeld. De Fit-No-Fat test maakt mensen bewust van hun gezondheidssituatie en wijst ze op de mogelijkheden voor een gezondere leefstijl. Ieder jaar vinden deze testdagen plaats in een bepaalde wijk of buurt. Deze hebben in 2006 in Groot Driene plaatsgevonden.

Daarnaast is er aandacht voor bepaalde doelgroepen die extra gestimuleerd moeten worden om te sporten of te bewegen. Jeugd is zo'n belangrijke doelgroep. Wijk sportconsulenten proberen de jeugd in de wijk aan het sporten te krijgen. Op sportpark Groot Driene komt een multifunctioneel kunstgrasveld dat zowel bestemd is voor de sportverenigingen als voor de (jeugdige) wijkbewoners.

Ook de ouderen zijn in beeld voor een extra stimulans. Verschillende projecten bieden de mogelijkheid onder deskundige begeleiding te blijven bewegen (GALM, Hart in beweging), waarbij het sociale aspect van elkaar ontmoeten en samen bewegen misschien nog wel de meeste meerwaarde heeft.

Cultuur

In september 2007 is de Cultuurvisie 'Vrij spel voor de verbeelding' vastgesteld. Hierin staat de volgende missie omschreven: 'de komende jaren willen wij de

culturele identiteit van Hengelo versterken. Wij willen zorgdragen voor een kwalitatief sterke, duurzame en diverse culturele infrastructuur. Wij willen het cultureel bewustzijn van de inwoners van Hengelo stimuleren zodat zij weten wat hun stad aan kunst en cultuur te bieden heeft, daarin geschoold kunnen worden en er volop aan kunnen deelnemen. En wij willen kansen geven aan kunstenaars om in Hengelo te werken of hun werk te presenteren.'

Beeldende kunst

Groot Driene telt weinig tot geen culturele voorzieningen. Meest opvallende culturele element is de reeks kunstwerken aan de Laan van Driene. De kunstwerken zijn afkomstig uit de jaren 70 en 80 en zijn van kunsthistorisch belang voor de gemeente Hengelo. Er wordt voor gepleit om soortgelijke kunstwerken uit deze periode een plaats te geven in de Laan van Driene. Zo ontstaat een hoogwaardige beeldenroute rondom dat belangrijke gedeelte van de kunsthistorie van Hengelo.

Cultuureducatie

De scholen in de wijk Groot Driene nemen alle deel aan het programma Kunst op School, samengesteld door de commissie Kunsteducatie. Doel is leerlingen van alle scholen in Hengelo in aanraking te brengen met activiteiten op het gebied van kunst en cultuur, zodat zij hiermee kennis kunnen maken, de weg hierin weten te vinden en op termijn hun eigen keuzes kunnen maken. Scholen worden gestimuleerd kunst en cultuur te integreren in het onderwijsprogramma.

Door de inspanningen van de commissie Kunsteducatie is er een goede samenwerking ontstaan tussen de scholen voor primair onderwijs en de culturele kernvoorzieningen. Daaruit komen goede en overdraagbare projecten voort, waarbij vaak een hele school betrokken is. Het programma Kunst op School biedt daarvoor een goede basis, maar actueel is de vraag hoe beter ingespeeld kan worden op de groeiende vraag van scholen naar projecten 'op maat' in de school en de wijk.

Amateurkunst

Hengelo kent een actief amateurkunstleven. Dit komt tot uitdrukking in de verscheidenheid aan verenigingen en de betrokkenheid bij manifestaties als De Maand van de Amateurkunst. In de wijk Groot Driene heeft een aantal verenigingen een onderkomen gevonden, in de Tempel maar ook in scholen in de wijk. Landelijk gezien is er veel aandacht voor de verbinding tussen Cultuureducatie en Amateurkunst. Op kleine schaal zijn er al projecten in Groot Driene die deze verbinding maken.

Er zijn momenteel geen ateliervoorzieningen, oefenruimten, podiumgelegenheden aanwezig in Groot Driene. Voor het uitvoeren van bovenstaande missie in de wijk Groot Driene is dit wel een aandachtspunt.

4.4. Zorg en welzijn

De gemeente Hengelo wil aantrekkelijk zijn voor iedereen en vindt dat al haar burgers aan de Hengelose samenleving mee moeten kunnen doen. Ook kwetsbare burgers, zoals ouderen en mensen met functiebeperkingen. 'Een zo gewoon mogelijk leven leiden ondanks beperkingen door ouderdom of handicap', is de kern van de vermaatschappelijking van zorg. In het beleid van de gemeente Hengelo is dit streven op allerlei beleidsterreinen zichtbaar, in het welzijnswerk (bevorderen van participatie en integratie), wonen (levensloopbestendige wijken) en de zorg (extramuralisering en woonservicegebieden). De Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) vormt

hiervoor een belangrijke basis en geeft de gemeente de verantwoordelijkheid voor het voeren van algemeen beleid ter ondersteuning van kwetsbare burgers.

Vermaatschappelijking van zorg betekent dat burgers zelfstandig thuis moeten kunnen (blijven) wonen, ook als zij zorg nodig hebben. Is toch zorg buitenshuis nodig, dan het liefst zo min mogelijk binnen de muren van de instelling. De gemeente Hengelo is voorstander van deze extramuralisering en ondersteunt het vervangen van grote intramurale instituten door kleinschalige woonvormen voor ouderen en mensen met een handicap in wijken.

Woonservicegebied

Zelfstandig thuis wonen is een belangrijke voorwaarde voor het volwaardig deelnemen aan de samenleving. Dat geldt voor iedereen, ook voor mensen die langdurig afhankelijk zijn van zorg. Een woonservicegebied heeft daarom voldoende toegankelijke, aangepaste woningen en een zorgaanbod dat aansluit op de behoefte. Verder zijn er voldoende welzijnsactiviteiten aanwezig om te voorzien in de sociale behoefte aan onderlinge contacten, steun en toezicht. Zo voorziet de woonzorgzone zowel in de fysieke als de sociale behoeften van wijkbewoners om zelfstandig wonen mogelijk te maken.

De gemeente Hengelo neemt bij de ontwikkeling van een woonservicegebied de wijk als maat. Een wijk is een gebied dat bewoners herkennen als hún gebied en bestaat uit meerdere buurten die gezamenlijk de wijk vormen. Op wijkniveau dient de integratie/combinatie van voorzieningen plaats te vinden. Of dit lukt, hangt voor een groot deel af van de mogelijkheid om tot publiek-private samenwerking tussen betrokken partijen te komen. In de analyse van Groot Driene wordt het voorzieningenniveau als overwegend goed en voldoende beoordeeld. Wel zal de wijk sterk verouderen, wat onvermijdelijk een grotere behoefte aan voorzieningen met zich meebrengt en een mindere mobiliteit van de bewoners. Het is van belang om hierop te anticiperen en na te denken over de vraag over vijf à tien jaar. Preventieve maatregelen kunnen ervoor zorgen dat men zo lang mogelijk zelfstandig blijft functioneren. Aandachtspunten zijn:

- levensloopbestendig wonen
- toegankelijkheid en bereikbaarheid van voorzieningen
- sociale samenhang, aanwezigheid van vrijwilligers
- toegang tot informatie en advies

Uitwerking van deze aandachtspunten moet gestalte krijgen in onder andere een aanpassing van het gemeentelijk vrijwilligersbeleid, zodat het steunpunt vrijwilligers een andere, meer op de wijk gerichte, rol krijgt. Daarnaast is de gemeente van plan om mantelzorgers te ondersteunen met een beter, (wijkgericht) aanbod.

Uiteraard zal ook het welzijnswerk in zijn verschillende vormen betrokken worden bij de verdere ontwikkelingen van een woonservicegebied.

5. Een plek om te wonen en te leven

Aandachtspunten:

- het aanzicht van de wijk
- het vertrouwen in de toekomst van de wijk
- variatie in de huizen- en bevolkingsopbouw
- de invulling van het ROC- en ATC-terrein
- groenonderhoud
- de luchthaven

De meeste mensen wonen en leven met veel plezier in Groot Driene en zijn tevreden over de voorzieningen. Het is echter niet zo dat er geen aandacht nodig is. Groot Driene kent (vooral in Zwavertshoek en Groot Driene Noord) enkele kenmerken van de typering 'bloemkoolwijk', een naoorlogse wijk waar de sociale cohesie enigszins afneemt, de levensduur van de wijk (woningen en groenstructuur) om ingrepen vraagt en er sprake is van een diversere samenstelling van de bevolking.

Daarnaast zijn er ook enkele grootschaligere ontwikkelingen: het eventueel doortrekken van de Laan van Driene, de invulling van het ROC en ATC-terrein en de toekomst van het Vliegveld.

5.1. Bouwen en wonen

Gemeentelijk woningbeleid

Het gemeentelijk woonbeleid is gericht op complete wijken met kwalitatief goede woningen in een ruime keuze voor iedereen.

Speerpunten van het gemeentelijk beleid voor de komende jaren zijn:

- Versterking van de regierol van de gemeente, vooral richting corporaties
- Faciliteren van kwetsbare groepen
- Werken aan de startersproblematiek
- Werken aan sterke wijken en herstructurering

Het accent van het Hengelose bouw- en woonbeleid verschuift van kwantiteit naar kwaliteit. In de Structuurvisie Hengelo 2030 is gevarieerd wonen als kernkwaliteit benoemd. Hengelo streeft naar een optimale balans tussen vraag en aanbod qua wonen in de wijk, de stad en de regio. Er gaat meer binnen het bestaande stedelijke gebied gebouwd worden.

Op het gebied van het wonen spelen er geen belangrijke zaken in Groot Driene. : De woningcorporaties bieden zittende huurders woningen te koop aan (al dan niet met Koopgarant - als het huurwoningen betreft van St. Joseph Wonen). HBS Ons Belang heeft de verkoop op een laag pitje gezet. De sociale huursector heeft baat bij goede huurwoningen in een goede woonomgeving zoals ze in Groot Driene aanwezig zijn en in die zin is het prima dat er een goed evenwicht tussen koop en huur blijft bestaan.

Woonruimteverdelingsbeleid

De woonruimteverdeling is een gezamenlijk instrument van gemeente, St. Joseph Wonen, HBS Ons Belang en Twinta Wonen (voorheen Carint Wonen). Doel is de schaarse huurwoningen op een eerlijke, transparante en rechtszekere en rechtsgelijke wijze te verdelen in Hengelo.

Hiertoe is in 1994 een Huisvestingverordening opgesteld. Daarnaast is er een overeenkomst woonruimteverdeling. In 2008 worden de huidige werkwijze en het juridisch kader onderzocht op verbeteringen.

Het woonruimteverdeelsysteem is een aanbodmodel: woningzoekenden reageren zelf op beschikbare huurwoningen. Als er meerdere passende kandidaten zijn voor een woning, geldt dat degene die het langst ingeschreven staat de woning krijgt aangeboden. Na een urgentiebepaling wordt er direct bemiddeld voor de woningzoekende. Is het probleem niet spoedeisend, dan kan extra inschrijftijd worden toegekend.

Fusie van de Hengelose woningbouwcorporaties

De woningcorporaties St. Joseph Wonen en HBS Ons Belang gaan fuseren. De planning is om deze fusie 1 juni 2008 juridisch rond te hebben. De Stichting Huurdersbelangen van St. Joseph Wonen en de Bewonersraad van HBS Ons Belang voeren reeds nauw overleg.

Voorlopig hanteren beide corporaties hun eigen werkwijze. Hieronder een overzicht van de plannen voor 2008 van St. Joseph Wonen en HBS Ons Belang.

St. Joseph Wonen

St. Joseph Wonen heeft in de wijk Groot Driene ongeveer 780 woningen in bezit, het grootste gedeelte ervan in de buurt Groot Driene Noord, de Spiegelhoek. Daarnaast heeft St. Joseph Wonen in de buurt Spiegelhoek, Staring- en Slauerhoffstraat een appartementencomplex voor 55 +. Ook de Kasbah met zijn 184 woningen, is in het bezit van St. Joseph Wonen.

St. Joseph Wonen heeft een actief verkoopbeleid gevoerd in de afgelopen jaren in Groot Driene. Medio 2008 besluit ze of het verkoopbeleid in Groot Driene gehandhaafd of gewijzigd gaat worden.

De woningen in Groot Driene zijn geliefd en goed verhuurbaar. De woningen in Groot Driene zijn degelijk en zeer geschikt voor gezinnen. Er wordt weinig verhuisd in deze wijk.

St. Joseph investeert in Groot Driene door de inzet van een huismeester voor de Kasbah. De huismeester houdt toezicht op de directe woon- en leefomgevingomgeving en verricht kleine technische klussen. Ook de inzet van een wijkconsulent voor alle individuele vragen in de wijk draagt bij aan het leefbaar houden van de woon- en leefomgeving. Daarnaast zijn er diverse technische medewerkers inzetbaar in Groot Driene

Kasbah 1969-1974 'wonen als stedelijk dak'

De Kasbah is een bijzonder woonproject in Groot Driene. Op een oppervlakte van 2,2 ha tekent de architect Piet Blom een project van 184 woningwetwoningen op betonnen palen. Door de woningen op te tillen maakt Blom de ruimte eronder geschikt voor verkeer en stedelijke activiteiten zoals winkels, parkeerruimte, groen, speelplekken en ontmoetingsplaatsen. Blom, destijds: "Wanneer we de woningen samenstellen tot rijen, stapels, blokken of torens, dan moeten daar nog tuinen, trottoirs, wegen, garages, parkeerplaatsen, plantsoenen, winkels, en scholen bijkomen. Daarom maak ik van de woningen geen rij maar een dak, een dak tussen de hemel en de stad." Met het ontwerpen van vier typen woningen maakt hij binnen zijn ontwerp ruimte voor een gevarieerde samenleving waarin plaats is voor zelfstandige ondernemers, studenten en hoogleraren. De huren worden echter veel hoger dan oorspronkelijk begroot. De bewoners komen daardoor voornamelijk uit de hogere inkomensklasse en de groep jonge tweeverdieners. Het door Blom gewenste 'arbeidersmilieu' laat het afweten en

kiest liever voor het vertrouwde rijtjeshuis.

Met de bebouwing volgens het 'kasbahsysteem' wordt een woningdichtheid bereikt van 100 woningen per hectare, een dichtheid die 3 tot 4 maal hoger is dan die van elke andere nieuwbouwwijk.'

In 1996 heeft St. Joseph Wonen de Kasbah overgenomen van het Gemeentelijk Woningbedrijf. Om het oorspronkelijke idee van Blom opnieuw vorm te geven is St. Joseph Wonen samen met de huidige bewoners bezig allerlei activiteiten te ontwikkelen om van de Kasbah weer een levendig complex te maken waar leven en werken mogelijk wordt gemaakt. In 2006 is het opknappen en opnieuw inrichten van de Esplanade (de tuin) afgerond. Op dit moment zijn de bewoners samen met St. Joseph wonen nieuwe activiteiten aan het ontwikkelen. Dit zal in de komende periode meer vorm gaan krijgen.

HBS Ons Belang

HBS Ons Belang bezit in Groot Driene ongeveer 850 woningen, voornamelijk in de buurt Groot Driene Noord. Daarnaast heeft HBS Ons Belang in de buurt Zwafertshoek een appartementencomplex aan de Enschedesestraat/Kuipersdijk. HBS Ons Belang heeft een actief verkoopbeleid, voornamelijk in de buurt Groot Driene Noord.

In het wooncomplex aan de Kuipersdijk/Enschedeesestraat is de huismeester regelmatig aanwezig. Hij houdt toezicht op de directe woonomgeving en verricht kleine technische klussen.

De woonmaatschappelijk consulent bemiddelt bij buurtproblemen en huurders met betalingsproblemen. Daarnaast ondersteunt zij de bewonerscommissie Enschedesestraat. Deze commissie is verbonden aan het wooncomplex Enschedesestraat/Kuipersdijk en zet zich samen met de woonmaatschappelijk consulent en de huismeester in voor de leefbaarheid in de directe woonomgeving van het wooncomplex.

Tevens pakken de woontechnisch consulent en de woonmaatschappelijk consulent collectieve problemen op het terrein van leefbaarheid, zoals op het terrein van Veilig spelen en tuinonderhoud.

Tijdens de huiskamergesprekken en de informatieavond op 31 oktober 2007 zijn voor de woningcorporaties aandachtspunten naar voren gekomen, die we gebundeld hebben in drie hoofdthema's: tuinonderhoud, onderhoudsstaat van de huurwoningen en toewijzingsbeleid.

Beide woningbouwcorporaties organiseren gezamenlijk groepsgesprekken in de wijk, om te achterhalen wat bewoners exact bedoelen met de aandachtspunten die zij hebben aangegeven. Naar aanleiding van de resultaten uit de groepsgesprekken in het voorjaar van 2008 maken we een plan van aanpak .

Noordelijke Spoorzone

De gemeente werkt aan een structuurvisie voor de Noordelijke Spoorzone. De grondeigenaren in het gebied, HBS Ons Belang, Droste Vastgoedontwikkeling en Trebbe Bouw, hebben de krachten gebundeld in een ontwikkelingscombinatie: Zaagmolen. Deze combinatie gaat zich samen met de gemeente bezighouden met de invulling van het gebied. Daarbij kijkt ze tevens naar de financiële haalbaarheid en de mogelijkheden tot inpassing van bestaande bedrijvigheid en woningen.

Invulling ATC-terrein en ROC van Twente

Voetbalvereniging ATC is verhuisd naar de wijk Slangenbeek. Het terrein is eigendom van de gemeente. Er liggen plannen voor om hier op termijn (na 2015) woningen te bouwen.

Het ROC van Twente is inmiddels gestart met nieuwbouw in Hart van Zuid.

In het schooljaar 2008 - 2009 zal de locatie Sportlaan verhuizen.

Hoe het terrein na de verhuizing van het ROC wordt ingevuld is nog onduidelijk.

Van Wijnen heeft het recht van eerste koop, maar is nog niet tot aankoop overgegaan. Dit gebied wordt meegenomen in de 'voorzieningsstrook Groot Driene'.

Voorzieningsstrook Groot Driene

De gemeente Hengelo onderzoekt de situatie rondom een aantal voorzieningen en ontwikkelingen in een deel van Groot Driene. Het betreft een groot gebied waarin de meeste voorzieningen van de wijk zijn gelegen. De onderzoekslocatie wordt aangegeven als *Voorzieningsstrook Groot Driene*. Het betreft op hoofdlijnen het gebied rond de Sportlaan Driene (tot het station Oost) en een deel van de PC Hooftlaan (tot en met de Kristalkerk).

De studie is in eerste instantie vooral bedoeld om als gemeente de gewenste ontwikkeling goed te coördineren. Pas later zal hierover ook met belanghebbenden worden gesproken. Bewoners en betrokkenen worden opgeroepen om relevante ontwikkelingen of ideeën te melden.

5.2. Ruimtelijke inrichting en verkeer

Elsbeek terug in Driene

In kader van het herstel van de stadsbeken in Hengelo gaat de gemeente in samenwerking met het Waterschap de oude loop van de Elsbeek te herstellen in Groot Driene. Volgens het gemeentelijk Waterplan streeft Hengelo beekherstel voor de Elsbeek na. Het plan is om de Elsbeek te verlengen tot aan de Swafertsvijver. Door het opnieuw laten afwateren van de Elsbeek zal het oorspronkelijke stroomgebied hersteld worden. Het nieuwe tracé zal gaan lopen vanaf de huidige Koppelleiding via een siervijver van de Kasbah langs de Jacques Perkstraat door de Swafertsvijver naar de Elsbeek benedenstreams. De bestaande Elsbeek tussen de Swafertsvijver en de Beethovenlaan wordt vanaf eind 2009 heringericht.

Stadsrandzone Driene

Doel van de ontwikkeling van de stadsrandzone Driene is het landelijke gebied beter met het stedelijke gebied te verbinden, juist om de recreatieve, landschappelijke waarde te versterken. Deze stadsrandzone maakt deel uit van het plan voor de landinrichting Enschede-Noord. Het agrarische gebied van Driene behoudt hierin ook in de toekomst een agrarisch karakter, waarbij de natuur- en landschapswaarden worden versterkt. De beken krijgen een meer natuurlijk karakter en worden aangetakt op hun oorspronkelijke loop door Hengelo. Mede door het autoluw maken van de plattelandswegen ontstaan er vanuit Hengelo verschillende recreatieve verbindingen naar het aangrenzende landelijke gebied.

Daarnaast krijgt de ecozone tussen Hengelo en Enschede een groen-blauwe invulling. Het gebied wordt uit het oogpunt van veiligheid ingericht om het water langer vast te houden en de waterkwaliteit te verbeteren. Daarnaast zal er een zodanige natuurlijke inrichting zijn tussen land en water dat het middengebied gelijktijdig fungeert als ecologische verbindingzone door de Twentse

stedenband, tussen Tweekelo en Driene. Tevens ontstaat er een betere verbinding voor wandelaars vanuit Tweekelo naar Hengelo en Enschede-Noord.

Aanleg drukriolering buitengebied

In opdracht van de Gemeente Hengelo wordt in het buitengebied drukriolering aangelegd. Dit geldt ook voor woningen in buitengebied van Groot Driene. Elk perceel zal hierdoor een eigen aansluitpunt krijgen op het gemeentelijk rioleringsstelsel. Drukriolering is een systeem waarbij het afvalwater van vaak meerdere huishoudens wordt verzameld in een put. Bereikt het water in de put een bepaald niveau dan zal het onder druk weggepompt worden naar de waterzuivering via een persleiding. De werkzaamheden zullen in 2008 beginnen.

Verkeers- en vervoersplan

Het Gemeentelijk Verkeers- en vervoersplan (GVVP) is het beleidskader voor het totale verkeers- en vervoersbeleid. Ingezet wordt op:

- Goede bereikbaarheid van economisch en sociaal belangrijke gebieden zonder dat daardoor onveiligheid, overlast of hinder in woonwijken ontstaan.
- Het versterken van de hoofdontsluitingsstructuur (tangentenstelsel).
- Optimalisering van bestaande infrastructuur gaat vóór aanleg van nieuwe infrastructuur.
- Beperking van de groei van de automobiliteit door verhoging van het gebruik van openbaar vervoer en fiets.

Het GVVP wordt in 2008 geactualiseerd.

Stadsfietsroute Driene

De stadsfietsroute loopt globaal gezien vanaf winkelcentrum Driene tot aan de Drienerstraat in het centrum. Onderweg zijn diverse knelpunten voor de fiets in beeld gebracht. Samen met burgers en belanghebbenden heeft de gemeente verbetervoorstellen gedaan.

Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV)

Op de Enschedesestraat, buiten de bebouwde kom, gebeuren veel ongelukken. Om dit probleem goed aan te pakken, is een herprofilering van de Enschedesestraat nodig. Kapstok hiervoor is het project HOV Midden. HOV Midden is de projectnaam voor het gescheiden tracé voor hoogwaardig openbaar vervoer over de Enschedesestraat, van Hengelo-centrum, via UT, naar Enschede-centrum. In 2008 komt er een voorlopig ontwerp, waarna een definitief ontwerp kan worden gemaakt. Belangrijke partners zijn de gemeente Enschede en Regio Twente. Inbreng van betrokken bewoners en organisaties is van belang.

5.3. Gebruik openbare ruimte

Bewoners van Groot Driene waarderen het groen in de wijk, maar geven ook aan dat het enigszins verouderd raakt. Dit geldt ook voor de openbare ruimte in vooral het naoorlogse deel. Kansen bieden de ontwikkeling van de stadsrandzone en de beken die weer in het straatbeeld komen. Groot Driene heeft een aantal beeldbepalende objecten: de Kasbah en de beeldenroute langs de Laan van Driene. Wellicht kan een combinatie gemaakt worden tussen cultuur, natuur en openbare ruimte, bijvoorbeeld via het programma Cultuur en Ruimte van de provincie, om de identiteit van de wijk te versterken en daarmee de sociale cohesie.

Beheer en onderhoud openbare ruimte

De kwaliteit van de dagelijkse leefomgeving heeft grote invloed op de leefbaarheid van een wijk. Het beheer daarvan vraagt daarom extra aandacht

van de gemeente. Zowel om verdere achteruitgang van de wijk te voorkomen, als om te zorgen voor vertrouwen bij de bewoners.

Direct verantwoordelijk voor het beheer en het onderhoud van de openbare ruimte is de sector Wijkzaken. Dit beheer verloopt volgens onderhoudsplannen. Daarnaast kunnen bewoners en bedrijven gebreken aan de openbare ruimte doorgeven via de Meldingenlijn van Wijkzaken, het zogenaamde serviceonderhoud. Dit kan zowel telefonisch (via 245 9459) als digitaal (via www.hengelo.nl). De Meldingenlijn is daarmee een belangrijk instrument voor samenwerking met de bewoners. 90 procent van de meldingen wordt binnen vijf werkdagen in behandeling genomen.

Ten slotte is de sector Wijkzaken verantwoordelijk voor vergunningverlening en toezicht voor het gebruik van de openbare ruimte. In deze sector zijn deze taken ondergebracht bij de afdeling Stadstoezicht.

Zwerfafval

Hengelo werkt aan een aanpak die meer gericht is op het voorkomen van zwerfafval dan op het opruimen.

Het zwerfvuil rondom het winkelcentrum is een ergernis voor zowel winkeliers als omwonenden. Belanghebbenden werken samen aan een oplossing.

Aanpak garageboxen Groot Driene

Op een aantal plekken in Groot Driene staan garageboxen met achterstallig onderhoud. De gemeente heeft bij de eigenaar aangedrongen op actie.

Kwaliteit openbare ruimte

1. *Samen werken aan de kwaliteit van de openbare ruimte: IBOR*
Overvolle afvalbakken, onkruid in de beplanting. Een defect speeltoestel. Zwerfvuil en hondenpoep op het trottoir. Ze maken onze woonomgeving er niet prettiger op. De gemeente doet er dan ook alles aan om de kwaliteit van de openbare ruimte op peil te houden. Maar wat is precies 'op peil'? Dit is vastgelegd in de Beheercatalogus. Hierin is aangegeven wat onder kwaliteit van beheer en onderhoud verstaan moet worden.
2. *Het beeld is de norm*
Werd een grasveld vroeger volgens vast stramien 26 maal per jaar gemaaid, tegenwoordig is het beeld de norm. Het gras mag tussen de 3 en 8 centimeter lang zijn. Lukt dit met twintig keer maaien? Dan is dat voldoende. Maar misschien moet er wel dertig keer gemaaid worden. Voordeel van deze aanpak is dat iedereen kan bepalen of het beheer op peil is. Bovendien gaat de kwaliteit van de openbare ruimte erop vooruit. We wachten immers niet met maaien tot een grasveld 'aan de beurt' komt, maar we maaien zo vaak als nodig is om aan het afgesproken beeld te voldoen.
3. *Schouwen*
Bewoners kunnen actief meehelpen bij het beoordelen van de openbare ruimte. Ze zijn als het ware extra ogen in de wijk. Dit schouwen kan op twee manieren: in georganiseerd verband met de bewonersorganisatie en via een doe-het-zelf schouw. Bij een doe-het-zelf schouw beoordeelt u een willekeurig deel van uw straat of wijk aan de hand van het schouwformulier.
4. *Wijkbeheerbudget*

Door te schouwen houden de bewoners de gemeente scherp op de kwaliteitseisen voor beheer van de openbare ruimte. Maar wat nu als bewoners vinden dat bepaalde plekken bijzondere aandacht verdienen, terwijl die wel volgens de geldende norm onderhouden worden? De gemeente stelt vanaf 2008 jaarlijks € 10.000 per wijk beschikbaar. Dit wijkbeheerbudget is bedoeld voor uitvoering van ideeën op het gebied van groenvoorzieningen en netheid. Bewoners kunnen ideeën indienen via de bewonersorganisatie.

Meerjaren Onderhoudsprogramma

Vanaf 2009 gaat de gemeente werken met een MeerJarenOnderhoudsprogramma, kortweg: MJOP. Het MJOP heeft een looptijd van vier jaar. Het MJOP geeft het overzicht van alle (onderhouds)werken die voor de komende vier jaren op stapel staan. In diverse beleidsdocumenten en –planningen staan meerjarenprogrammeringen. Denk onder andere aan het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP), het Gemeentelijk Verkeer en Vervoersplan (GVVP), het jaarlijkse herstraat- en asfaltprogramma en andere onderhoudswerkzaamheden. Deze documenten geven een goed overzicht van de uitgangspunten en inzicht in investeringen die gewenst zijn. Het MJOP zorgt voor onderlinge afstemming van deze ingrepen in de openbare ruimte. Dit moet leiden tot een effectievere inzet van geld en de beperking van overlast bij de uitvoering van onderhoudswerken. In Groot Driene zijn hiertoe verschillende clusters samengesteld: Anninkshoek/Nijhofshoek, Groot Driene Noord (tevens fietsroute), Zwavertshoek en Groot Driene Zuid. Voor deze clusters wordt het komende jaar een planning gemaakt. Daarnaast zal in 2008 de verlichting langs de Boekweitweg/Laan van Driene/PC Hoofthoek aangepakt worden en een gedeelte van de Beethovenlaan voorzien worden van nieuwe verlichting. De huidige lichtmasten en armaturen zijn afgeschreven. Een bijkomend voordeel is een lager energieverbruik. In dit project is gaan we van 150 watt lampen naar 70 watt, zonder dat dit ten koste gaat van de sociale veiligheid.

Stadstoezicht

Vanaf 2008 is er een wijkteam in stadsdeel Zuid dat zich vooral bezighoudt met afval, hondenoverlast en het oplossen van door burgers gemelde problemen. Samen met de politie houdt het team toezicht bij scholen en let het op parkeeroverlast

5.4. Economie en bedrijvigheid

Toekomst Luchthaven Twente

Op dit moment ligt Groot Driene voor een deel binnen de geluidszone van het vliegveld Twente. Deze zone is ook vastgelegd in het bestemmingsplan. Hoewel de militaire activiteiten zijn beëindigd, is de aanwijzing als vliegveld nog niet ingetrokken en blijft de wettelijke zone en de planologische beperkingen die daaraan zijn verbonden voorlopig bestaan. De luchthaven Twente was tot 31 december 2007 in gebruik als militaire luchthaven. Tevens vonden afhankelijk van het seizoen een tot drie dagen per week chartervluchten plaats. Inmiddels heeft Defensie de luchthaven verlaten.

Het rijk, de provincie Overijssel en de gemeente Enschede hebben besloten tot een gezamenlijke aanpak bij de gebiedsontwikkeling van de luchthaven Twente

en omgeving. Hiertoe is de 'Vliegwiel Twente Maatschappij' in het leven geroepen. De VTM werkt aan een aantal scenario's met en zonder luchthaven.

6. Veiligheid in Groot Driene

Aandachtspunten voor de wijk:

- sluipverkeer
- verkeersveiligheid
- het aantal parkeerplaatsen
- het doortrekken van de Laan van Driene
- verborgen sociale problematiek (bijv. huiselijk geweld, armoede)

De wijk Groot Driene krijgt het cijfer 7.6 voor de veiligheid in de buurt. Het gemiddelde in Hengelo is 7.3. Ook op het gebied van woninginbraak, autodelicten, fietsendiefstal, geweldsdelicten en vernielingen liggen de cijfers van Groot Driene iets beneden het Hengelo's gemiddelde. Uit de Leefbaarheids- en Veiligheidsenquête 2007 en de wijkanalyse blijkt dat 14% van de mensen in Groot Driene zich wel eens onveilig voelt in de eigen buurt. Dit ligt net beneden het Hengelose gemiddelde van 15%. Dit percentage is in Groot Driene vergeleken met 2005 wel iets toegenomen. Zie hierover meer op de website van de gemeente Hengelo (www.hengelo.nl).

6.1. Veiligheidsbeleid

Het veiligheidsbeleid heeft een looptijd van 2005 tot en met 2008 en bestaat uit verschillende projecten, variërend van huiselijk geweld tot verkeersonveiligheid. In 2008 wordt het beleid herzien en met een jaar verlengd. In 2009 zal nieuw beleid worden opgesteld. Voor de komende periode zijn drie speerpunten gekozen: de aanpak van risicogebieden door de uitwerking van veiligheid in wijkplannen, de aanpak van veelplegers en het thema jeugd en veiligheid.

Politie

De politie Twente is onderverdeeld in afdelingen en in (wijk)teams. De politie hanteert in Hengelo dezelfde indeling in stadsdelen en wijken als de gemeente. De politie werkt in Hengelo vanuit twee bureaus: Hengelo-Centrum en Hengelo-Noord. Groot Driene valt onder Hengelo-Centrum.

In de wijk

De politie doet haar werk voor en zo dicht mogelijk bij de burger, mede door de inzet van wijkteams en wijkagenten. In Twente zijn bijna honderd wijkagenten actief. Een wijkagent is een 'gewone' agent met als extra taak de wijk. De wijkagent houdt zich op de hoogte van wat er speelt in de wijk. Hij kent de mensen van de buurtverenigingen, wijkraden, sportclubs, winkeliersverenigingen enzovoort. Ook heeft hij contacten met gemeenteambtenaren, maatschappelijk werkers en jongerenwerkers. Een wijkagent houdt zich voor 80% bezig met zijn taak als wijkagent, daarnaast wordt hij ingezet voor het bieden van noodhulp. Een wijkagent kan nooit zelf alle problemen oplossen. Wel kan hij andere instanties inschakelen. Een klacht over te weinig speelruimte bijvoorbeeld is in de eerste plaats een zaak voor de gemeente. De wijkagent kan dit met een stadsdeelregisseur van de gemeente bespreken. Uiteraard kunt u zelf ook veel doen.

Politiebiketeam Hengelo-Borne

Sinds juni 2004 beschikt Hengelo over een politiebiketeam, bestaande uit achttien, inzetbaar voor Hengelo en Borne.

Grote voordelen van bikers zijn de snelheid bij korte afstanden en de directe aanpreekbaarheid voor de burgers. Ook het ongehoord en ongezien surveilleren is een groot voordeel. Door het bikewerk is de kans om bijvoorbeeld autokrakers op heterdaad te betrappen groter. De bikers kunnen optimaal gebruik maken van hun zintuigen. Een brandje wordt geroken, een schreeuw wordt gehoord en een autokraak op een parkeerterrein wordt makkelijker opgemerkt. Ook de wendbaarheid van het vervoermiddel is een groot voordeel: plantsoenen, parken en pleinen kunnen makkelijk worden bereikt en ook is er snel een rondje om een gebouw gefietst. Kortom: de agent op de mountainbike is een goed en effectief surveillancemiddel.

Stadstoezicht

Stadstoezicht ondersteunt als het nodig is de politie en werkt samen met de gemeente aan een veilig en leefbaar Hengelo. Zo houdt de afdeling oog op onder meer het aanlijnen van honden, hondenpoep, voertuigwrakken, illegaal gestort afval, voertuigwrakken, het verkeerd aanbieden van afval, illegaal grondgebruik, geluidsoverlast en brandgevaarlijke situaties. Verder let Stadstoezicht op parkeerovertredingen, rijden op het stadserf, het gebruik van terrassen, uitstallingen en standplaatsen en de gang van zaken bij evenementen en de kermis. Ten slotte houdt de afdeling toezicht op hangjongeren bij scholen, drank- en drugsgebruik in de openbare ruimte;

Brandweer

Uit een enquête in 2005 is gebleken dat de inwoners van Hengelo de aanwezigheid van de brandweer op prijs stellen en ze graag geïnformeerd blijven over wat de brandweer allemaal doet. Voor de wijk Groot Driene zal de brandweer wijkavonden blijven bezoeken. Het zal dan onder meer gaan over bereikbaarheid en bluswatervoorzieningen. Daarnaast zal ook voorlichting over brandveiligheid en preventie worden gegeven. Deze voorlichting wordt veelal gekoppeld aan thema's zoals kinderdagverblijven, scholen, winkels en dergelijke. Die staan ook in de wijk Groot Driene en zullen dus, afhankelijk van het thema worden bezocht.

6. 2. Verkeersveiligheid

Sluipverkeer

Er is sprake van sluipverkeer door de wijk (met name de Brederostraat) en het buitengebied. Dit is verkeer uit de noordelijke wijken van Hengelo dat via Groot Driene en het buitengebied zijn weg naar Enschede en het bedrijventerrein Twentekanaal zoekt. Inmiddels is de Morshoekweg in het buitengebied op bepaalde tijdstippen gesloten voor autoverkeer.

Door het verwijderen de verkeersregelininstallatie en het reconstrueren van de kruising Mozartlaan-Beethovenlaan in 2008 zal de verkeersdoorstroming worden verbeterd. De verwachting is dat veel automobilisten hierdoor voor dit traject kiezen, waardoor het sluipverkeer afneemt.

Verlengde Laan van Driene

Bij het noemen van de verlengde Laan van Driene, wordt meestal meteen gedacht aan de problematiek van sluipverkeer in de wijk Groot Driene. De

gemeente heeft een project gestart waar de volgende zaken deel van uitmaken: Onderzoek doortrekken Laan van Driene, spooronderdoorgang Kuipersdijk, HOV Hengelo-Enschede (HOV = Hoogwaardig Openbaarvervoer), kruispunt Enschedesestraat/Boekweitweg/Kuipersdijk.

Voor de doortrekking van de Laan van Driene wordt in 2008 een tracéstudie (quickscan) gedaan. Dat geldt voor het noordelijk deel van de laan, vanaf de Zwavertsweg tot aan de Oldenzaalsestraat. Voor de te realiseren spooronderdoorgang Kuipersdijk wordt een voorlopig ontwerp gemaakt. De aanpassing van de Enschedesestraat voor HOV Hengelo-Enschede heeft de hoogste prioriteit in verband met de voortgang in Enschede. Al deze onderdelen komen samen op de kruising Enschedesestraat/Boekweitweg/Kuipersdijk. Dat is het scharnierpunt waar al deze onderdelen invloed op uitoefenen.

Stadsfietsroute Driene

De stadsfietsroute loopt globaal gezien vanaf winkelcentrum Groot Driene tot aan de Drienerstraat in het centrum. Samen met burgers en andere belanghebbenden heeft de gemeente knelpunten voor de fiets in beeld gebracht en daarvoor verbetervoorstellen gedaan. Als eerste zal het gedeelte van de fietsroute langs de P.C. Hoofthooflaan worden aangelegd. Dit betekent vanaf de Grundellaan tot aan de rotonde bij het winkelcentrum Groot-Driene. Hierna komen de overige gedeeltes van de stadsfietsroute aan de beurt. De verbetervoorstellen worden meegenomen in de ontwerpen en opnieuw gecommuniceerd met bewoners en belanghebbenden.

Parkeerdruk

Op enkele plaatsen in de wijk loopt de parkeerdruk op, waardoor het vinden van een parkeerplaats in de avonduren lastig is. Veelal een lokaal probleem veroorzaakt door bewoners zelf. Veel bewoners hebben twee auto's en daarvoor is niet altijd voldoende ruimte beschikbaar. Het gemeentelijk beleid is ook niet actief ingesteld om hier op in te spelen. Er is ook geen prioriteit voor vastgesteld. In Driene zal onderzocht worden in hoeverre hier sprake van is.

30km-zone

Om de verkeersveiligheid te vergroten, is de wijk ingericht als verblijfsgebied. Voetgangers en fietsers krijgen er zoveel mogelijk voorrang, terwijl auto's er niet harder dan 30 km/u mogen rijden. De inrichting is sober en beperkt zich tot scholen en oversteekpunten.

Verkeersveiligheid

Groot Driene is een van de meer verkeersveilige wijken in Hengelo. Opvallend zijn de negatieve reacties op de herinrichting van de Staringstraat en Reviusstraat. Dit zijn 50km wegen met voorrangskruisingen. In de beleving is de snelheid hier fors omhooggegaan en zijn met name de kruisingen onveiliger geworden. Juist dit laatste staat haaks op de werkelijkheid. Voor de herinrichting gebeurden regelmatig ongevallen, daarna nauwelijks meer. Het gevoel is hier sterker dan de werkelijkheid. Hoe dit ondervangen kan worden is nu nog niet bekend. Verder houden bestuurders zich netjes aan de 50km/u. Helaas zijn hier ook de uitzonderingen. Op de stille momenten zijn zeer hoge rijnsnelheden gemeten. Waarschijnlijk dragen deze uitschieters bij aan de negatieve beleving.

Op de Staringstraat zijn goede resultaten behaald met een dynamisch snelheidsbord. Dat is een elektronisch bord dat de gereden snelheid weergeeft. Besloten is om op de Reviusstraat ook een locatie voor dit bord geschikt te maken. In 2008 is het snelheidsbord opgehangen.

Gevaarlijke kruispunten

Een speerpunt in het fietsbeleid is het versneld oplossen van knelpunten, zoals het vervangen van verouderde verkeerslichten. In 2008 wordt de verkeersregelautomaat Oude Molenweg/Anninksweg/Drienerstraat verwijderd. In het kader van de Stadsfietsroute wordt de fiets- en voetgangersoversteek Laan van Driene – PC Hooftlaan aangepakt.

Verkeersveiligheid scholen

Er is verkeersoverlast rondom de scholen Drienermarke en De Akker. Deze wordt veelal veroorzaakt door het met de auto brengen en halen van de kinderen. Het is een gedeelde verantwoordelijkheid die gezamenlijk moet worden aangepakt door scholen, politie, ouders en gemeente.

6.3 Zorg en veiligheid

Huiselijk geweld, de overlast van drugs- en alcoholgebruik, vervuiling en veelplegers zijn fenomenen die in Hengelo stadsbreed worden aangepakt. Hetzelfde geldt voor anti-discriminatiebeleid.

Algemeen

In Hengelo bestaat een aantal vangnetten op het gebied van jeugd, onderwijs en volwassenen. Deze vangnetten worden beheerd door procesmanagers. De vangnetten bestaan al zo'n tien jaar. Momenteel wordt bekeken of deze anders in te richten zijn. Een van de mogelijkheden zijn wijkgerichte Zorg Advies Teams (ZAT).

De onderstaande aanpakken zijn voor een groot gedeelte gericht op volwassenen. Hiervoor bestaat het *Vangnet 23+*.

De gemeente, dienst- en hulpverlenende instanties, politie en justitie, werken sinds 2001 samen in een *ketenbenadering*. Kort gezegd: wanneer meer dan één instantie nodig is om iemand te helpen, zoeken hulp- en dienstverleners elkaar op om samen te werken. Hier is veel ervaring mee opgedaan: hulpverleners weten elkaar vaak te vinden. Als de samenwerking erg ingewikkeld is of zelfs vastloopt, heeft de gemeente de regierol. De procesmanager maakt samen met de instellingen en de cliënt afspraken om de hulpverlening optimaal te laten zijn.

Aanpak Huiselijk Geweld

Dit is sinds eind jaren negentig een gezamenlijke aanpak van politie, justitie, en dienst- en hulpverlenende instanties (waaronder Carint Algemeen Maatschappelijk Werk, Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld, en Tactus Reclassering/Verslavingszorg). De aanpak bestaat naast voorlichting uit een Vangnet, waarin wordt gekeken of de hulpverlening aan de slachtoffers en de aanpak van de daders op elkaar zijn afgestemd. Scholen zijn hier ook nauw bij betrokken. In de komende tijd wordt de Aanpak geëvalueerd en zo nodig aangepast op de huidige stand van zaken. Vanuit het oogpunt van zorg heeft de Aanpak Huiselijk Geweld (met aardig wat veiligheidsonderdelen) een hoge prioriteit.

Alcohol- en drugsgebruik

Verslavingszorg en Maatschappelijke Opvang helpen mensen in het gevecht met hun verslaving en de zorg voor het dagelijkse onderdak. De aanpak is gericht op resocialisering, het terugkeren in de maatschappij, met een dak boven het hoofd en eventuele doorlopende begeleiding. Van deze aanpak is ook bekend dat deze overlast door zwerfgedrag en verslaving tegengaat.

Alcoholmatiging is geen nieuw thema in de gemeente. Er lopen al veel activiteiten en de gemeente volgt meerdere sporen om aan alcoholmatiging te werken. Het is dus logisch dat er in beleidsvelden op het gebied van jeugd, zorg en veiligheid nu al aandacht voor dit onderwerp is. Via het plan van aanpak alcoholmatigingsbeleid en jeugd 2008-2011 worden de verschillende lokale initiatieven op een rij gezet en, waar nodig, aangevuld. Voor de nieuwe activiteiten is budget beschikbaar via de gemeentebegroting.

Daarnaast wordt via het regionale Twentse traject *Happy Fris?!* een extra impuls gegeven aan alcoholmatiging, iets waarvan de gemeente Hengelo natuurlijk gebruik zal maken. Belangrijk is dat de regionale ontwikkelingen ingepast worden in het lokale plan zodat deze elkaar versterken.

Vangnet Zorg

Als iemand vervuult, vereenzaamt, schulden maakt, uit huis gezet dreigt te worden of in andere ellende wordt aangetroffen, wordt deze persoon opgenomen in *Vangnet Zorg*. Dit is ontwikkeld door de samenwerkende hulpinstanties, de woningcorporaties en het maatschappelijk werk. GGD Regio Twente heeft hierin de laatste jaren namens de gemeente een coördinerende rol gehad; dit is verbonden aan de wettelijke taak om in vervuilingssituaties op te treden.

In Hengelo is het beleid erop gericht dat niemand zijn huis wordt uitgezet; er zijn dan ook nauwelijks huisuitzettingen. In alle andere gevallen worden oplossingen gezocht om mensen elders onder te brengen en zoveel mogelijk de nodige zorg aan te bieden.

Veelplegerstraject

Dit onderdeel van het veiligheidbeleid richt zich op een kleine groep mensen die een groot deel van de overlast en de kleine criminaliteit veroorzaakt. Samen met justitie en politie zal de gemeente maatregelen nemen om de overlast in de wijk te voorkomen en de criminaliteit aan te pakken.

Deze aanpak voorziet in een resocialisatietraject waarbij mensen onder intensieve begeleiding, van onder andere reclassering en zorginstanties, worden voorbereid op de terugkeer in de maatschappij. Hierbij moeten de veelplegers of overlastgevende personen zelfstandig kunnen functioneren en daarbij niet terugvallen in hun oude levenspatroon.

Anti-discriminatiebeleid

Anti-discriminatiebeleid wordt volgens een jaarlijks, actueel aanbod van activiteiten uitgevoerd. Jaarlijks kiest het college bij *Artikel 1 Overijssel* (Voorheen: Anti-discriminatiebureau) lokale projecten uit en financiert deze. Ook op afroep kunnen projecten door *Artikel 1 Overijssel* worden uitgevoerd.

Er zijn ook projecten op regionale schaal. Hieronder vallen de voorlichtingen op scholen. Door deze samenwerking van Overijsselse gemeenten is het de laatste jaren mogelijk gebleken professionele voorlichting en projecten te ontwikkelen en uit te voeren.

6. 4. Crisisbeheersing

Nederland is een dichtbevolkt land. Om die reden kunnen rampen ernstige gevolgen hebben. Verder is het zo dat de maatschappij in technisch opzicht steeds complexer wordt, waardoor de kans op ernstige ongevallen toeneemt. Landelijk is de campagne Denk Vooruit gestart, met een website www.crisis.nl waarop informatie staat hoe men zich kan voorbereiden op een eventuele ramp. Maar niet alleen bewoners kunnen zich voorbereiden op rampen, dit gebeurt ook bij de gemeente.

Rampen en rampbestrijdingsplannen

Bestrijding van rampen en zware ongevallen omvat een aantal activiteiten. Deze activiteiten zijn geordend in processen en uitgewerkt in draaiboeken. De gemeenteraad stelt een rampenplan voor het gehele gebied van de gemeente vast. De Wet rampen en zware ongevallen schrijft daarnaast voor dat de burgemeester een rampbestrijdingsplan moet vaststellen voor elk zwaar ongeval of voor elke ramp in de gemeente die naar plaats, aard en gevolgen voorzienbaar is.

Het doel van een rampbestrijdingsplan is om op duidelijke wijze de taken, bevoegdheden en plannen van de brandweer, politie, geneeskundige dienst en gemeente vast te leggen.

De voorbereiding op rampen gaat aan de hand van oefeningen. Er wordt geoefend met de plannen en de betrokken mensen. Samen met de regionale Hulpverleningsdienst werkt de gemeente aan een nieuw, allesomvattend oefenbeleidsplan

7. Meedenken, meedoen, meebeslissen

Aandachtspunten voor de wijk

-de communicatie tussen bewoners en gemeente in en met de wijk kan beter
-er is onbekendheid met/ontevredenheid over de bewonersorganisaties

Tijdens de huiskamergesprekken en de wijkavond hebben bewoners uit Groot Driene aangegeven dat de communicatie van de gemeente beter kan. Zo willen mensen graag weten wat de stand van zaken van grootschalige (fysieke) projecten is, bijvoorbeeld over de Laan van Driene, de Noordelijke Spoorzone en de toekomstplannen voor het ROC-gebouw. Ook gebeuren er soms dingen in de wijk waar de bewoners zich niet of verkeerd over geïnformeerd voelen.

7.1 Bewoners en gemeente in contact

De centrale vraag naar aanleiding van bovenstaande opmerkingen is; hoe en op welke momenten communiceert de gemeente Hengelo met haar burgers en specifiek met de wijkbewoners uit Groot Driene? Welke aspecten zijn voor verbetering vatbaar en welke acties onderneemt de gemeente om dat te bereiken?

Wijkgericht werken voor betere communicatie

Door wijkgericht te werken wil de gemeente buurtbewoners beter informeren over en betrekken bij hun directe leefomgeving. In hoofdstuk 1 vindt u hier meer informatie over.

Met betrekking tot de wijk Groot Driene geeft het uitvoeringsplan inzicht in alle activiteiten die in de wijk spelen. Jaarlijks ontvangt u hier een publieksversie van in de brievenbus. Waar mogelijk is het communicatie- en participatiemoment aangegeven. In de meeste gevallen is dit echter nog niet concreet. De meest actuele gemeentelijke informatie daarover staat wekelijks in de gemeenteadvertentie in het Hengelo's Weekblad en op de gemeentelijke website: www.hengelo.nl. Ook de Gemeentewinkel in het stadhuis kan uitkomst bieden, telefoon (074) 245 95 55.

Bevorderen Klantgerichtheid en burgerparticipatie

Bij de gemeente Hengelo werken ongeveer 850 medewerkers. Al deze mensen staan in meer of mindere mate in contact met 'de' burger, over de meest uiteenlopende zaken. Van het afgeven van een paspoort tot aan het raadplegen over een nieuwbouwplan. In 2006 is gemeente Hengelo meer burger- en klantgerichtheid gaan werken. Het publieksplein in de stadhuishal is hier een voorbeeld van. Net als het beter op elkaar afstemmen van de sociale en fysieke beleidsterreinen door het aanstellen van drie stadsdeelregisseurs. Daarnaast werkt de gemeente aan een cultuuromslag. We noemen hieronder een aantal concrete projecten die als doel hebben de klantgerichtheid te verbeteren en de burgerparticipatie verder te bevorderen.

Verbeteren klantgerichtheid

a. Snellere briefafhandeling

In de vernieuwde gemeentelijke organisatie is de afhandeling van brieven een speerpunt: dit moet beter. De gemeenteraad heeft de gemeentelijke organisatie opgedragen om in 2007 80% van de brieven binnen zes weken te beantwoorden.

Dit betreft zogenoemde 'burgerbrieven'. Voor klachten en bezwaren geldt een andere termijn.

b. Uitbreiden digitale dienstverlening

Op dit moment kunnen al veel zaken met de gemeente via het digitale loket op www.hengelo.nl worden geregeld. Deze dienstverlening wordt verder uitgebreid.

Bevorderen van burgerparticipatie

a. Invoeren Participatiewijzer en nieuwe werkwijze projectmatig werken

De gemeente wil haar inwoners bij de ontwikkeling van beleid en de uitvoering daarvan betrekken, waar mogelijk zelfs voorafgaand aan de besluitvorming. Dit zorgt voor betere besluiten van het gemeentebestuur en voor meer begrip en draagvlak voor de beslissingen bij de burgers. Wat participatie (meedenken of meebeslissen) betreft, is het daarom van belang dat duidelijk is bij welke onderwerpen de inwoners worden betrokken en hoeveel invloed ze daarop kunnen uitoefenen. De spelregels hiervoor zijn voorjaar 2007 vastgelegd in de Participatiewijzer van de gemeente. Meer informatie hierover is te vinden op www.hengelo.nl.

De gemeente is ook bezig met het opzetten van een nieuwe werkwijze voor het projectmatig werken. Deze moet eraan bijdragen dat zaken intern en extern beter afgestemd worden. Dit gebeurt onder meer door de stadsdeelregisseur eerder en vaker te betrekken bij grotere projecten.

De stadsdeelregisseur kent de omgeving en weet in veel gevallen wat er speelt onder buurtbewoners. Hij of zij wordt zo in staat gesteld om relevante informatie over de wijk in te brengen in het project. Ook kan de stadsdeelregisseur er aan bijdragen dat de wijk tijdig wordt betrokken bij en/ of geïnformeerd wordt over het project.

b. Verbeteren van bewonersavonden

De gemeente gaat de bewonersavonden verbeteren. Ambtenaren krijgen hier training in. Daarin gaat het onder meer over een goede voorbereiding en het 'managen van de verwachtingen' (het moet vooraf voor iedereen duidelijk zijn wat bezoekers van de avond kan verwachten). Bovendien wordt er meer aandacht besteed aan de evaluatie. Zo kunnen bezoekers na afloop van een bewonersavond op een enquêteformulier hun ervaringen en verbeterpunten aangeven.

7.2. De rol van de bewonersorganisatie

Tijdens de huiskamergesprekken en de wijkavond is gebleken dat buurtbewoners niet of nauwelijks op de hoogte zijn van het bestaan van de bewonersorganisaties en hun werkzaamheden, en deze ook niet goed toegankelijk zijn. Ook heeft een aantal bewoners aangegeven zich slecht te kunnen identificeren met de bestaande organisaties en hun leden.

Welke rol vervult een bewonersorganisatie in een wijk? En waarom vindt de gemeente het eigenlijk zo belangrijk dat er goed functionerende bewonersorganisaties actief zijn in de wijk?

Klankbord

Bewonersorganisaties richten zich op verbetering van de leefomgeving en de sociale betrokkenheid in hun werkgebied. Zij informeren hun achterban over hun activiteiten en stimuleren deelname van alle bewoners. Tevens communiceren bewonersorganisatie en gemeente regelmatig met elkaar.

De gemeente informeert bewonersorganisaties zo vroeg mogelijk over plannen en ontwikkelingen in hun buurt of wijk. Bewonersorganisaties kunnen dan vanuit hun kennis van en ervaring met de buurt of wijk reageren. Dit gebeurt onder andere in het wijkplatform. Bewonersorganisaties vervullen op deze wijze een klankbordfunctie. Dit betekent dat bewonersorganisaties niet een hele buurt of wijk vertegenwoordigen en dus blijft het nodig dat de gemeente ook de individuele bewoners informeert en betreft bij ontwikkelingen in hun buurt of wijk. Daarvoor worden onder andere informatie- en inloopavonden, wijkavonden en enquêtes georganiseerd. Zo krijgt iedereen de gelegenheid wensen en ideeën te uiten en de gemeente te adviseren.

Elke wijk een eigen wijkplatform

Om alle inspanningen in elke wijk goed op elkaar af te stemmen en elkaar op de hoogte te houden, is in elke wijk een overlegorgaan ingesteld. Dit heet het wijkplatform. Het wijkplatform bestaat uit (vertegenwoordigers van) bewonersorganisaties, de stadsdeelcoördinator, het stadsdeelhoofd, de wijkagent, de woningbouwcorporaties, SCALA Welzijnswerk en Carint/SWOH. De Mariakerk, De Tempel en de winkeliersvereniging zullen actiever bij het wijkplatform betrokken worden.

Het wijkplatform signaleert problemen in de wijk en probeert gezamenlijk oplossingen te bedenken en deze uit te voeren. Het gaat dan niet om de losse stoeptegel of die ene verkeersdrempel. Daarvoor kunnen wijkbewoners de meldingenlijn van de gemeente bellen, telefoon (074) 245 94 59. Maar het gaat bijvoorbeeld wel over de inzet van het jongerenwerk om overlast van hangjongeren te voorkomen, de ontwikkeling van een wijkservicepunt of meedenken over bouwprojecten. Het wijkplatform geeft advies aan de gemeente en andere instellingen die bij de wijk betrokken zijn. Daarnaast levert het platform inhoud voor het wijkplan en is het betrokken bij het opstellen van het jaarlijkse uitvoeringsplan dat bij het wijkplan hoort.

Bewonersorganisaties in Groot Driene

De wijk Groot Driene heeft meerdere bewonersorganisaties die een gezamenlijk platform vormen: Het Bewonersplatform Groot Driene.

Een van de middelen die zij inzetten om de buurt te informeren is de wijkkrant, die twee keer per jaar verschijnt. Daarnaast beschikt het Bewonersplatform, net als alle andere bewonersorganisaties, over een wijkbudget om activiteiten te kunnen betalen die bijdragen aan de leefbaarheid in de buurt of wijk. Dat kan een wijkfeest zijn, het organiseren van kinderactiviteiten of een kerstbomenactie. Dit wijkbudget wordt verstrekt door de gemeente Hengelo en is gebaseerd op het aantal inwoners in Groot Driene en bedraagt op jaarbasis ongeveer € 15.000,-- (€ 1,60 per inwoner). Voorwaarde is dat bewoners bestedingsvoorstellen indienen bij de bewonersorganisatie.

Een eigen plek

Het Bewonersplatform Groot Driene geeft aan dat een eigen plek in de wijk bij zou dragen aan een beter contact met de buurtbewoners. Hier zouden ze bijvoorbeeld spreekuren en bijeenkomsten kunnen houden. Op dit moment heeft Groot Driene geen wijk- of buurtgebouw. Wel zijn er instanties en organisaties in de wijk aanwezig die over een ontmoetingsruimte beschikken. Een aantal van deze organisaties heeft al aangeboden dat het Bewonersplatform gebruik mag maken van deze voorziening. Om vast te stellen welke locatie geschikt zou zijn, moet een soort programma van eisen worden opgesteld. De gemeente is bereid hier een bemiddelende rol in te spelen.

Verbinding met de buurt

Bij de totstandkoming van dit wijkplan is gebleken dat de 'afstand' tussen bewonersorganisatie en bewoners in veel gevallen als te groot wordt ervaren. Bewoners voelen zich niet verbonden met de bewonersorganisatie en de zaken waar de bewonersorganisatie zich mee bezig houdt. Het bewonersplatform geeft zelf ook aan dat het moeilijk vrijwilligers kan werven, waardoor er veel gevraagd wordt van de huidige leden.

De gemeente wil kijken welke rol zij hierin kan vervullen, eventueel met externe ondersteuning.

8. Samenvatting

In dit wijkplan staat in grote lijnen wat de gemeente en andere instellingen doen voor en in Groot Driene. In dit hoofdstuk vindt u concreet terug wat er de komende jaren gaat gebeuren. Dit hoofdstuk is ingedeeld op basis van de thema's die op de wijkavond van 31 oktober en 20 februari centraal stonden. Het wijkplan heeft een looptijd van vier jaar. Jaarlijks komt er een uitvoeringsplan uit, waarin u de voortgang kunt volgen.

8.1. Wonen en woonomgeving

- variatie van huizen- en bevolkingsopbouw
- de invulling van het ROC- en ATC-terrein
- groenonderhoud
- het vertrouwen in de toekomst van de wijk
- de luchthaven
- het aanzicht van de wijk

Aanpak zwerfvuil

- Rondom het winkelcentrum worden afspraken gemaakt met betrokkenen.
- Door de inzet van het stadsdeelteam Stadstoezicht is er gericht aandacht voor deze problematiek.

Betrokkenheid bewoners versterken

- De woningbouw gaat met bewoners in gesprek om knelpunten op te lossen (o.a. voortuinen, onderhoudsstaat van de huurwoningen, toewijzingsbeleid)
- Ontwikkelingen rondom de Laan van Driene, het vliegveld, het ROC en ATC hebben ingrijpende gevolgen voor de wijk Groot Driene. In het proces moet aandacht zijn voor betrokkenheid van bewoners.
- Wijkbeheerbudget en schouwen zijn instrumenten die de gemeente vanaf 2008 inzet om de betrokkenheid van wijkbewoners bij de openbare ruimte te vergroten.

Versterken ruimtelijke en groenstructuur

- Er zal onderzocht worden of het programma Cultuur en Ruimte van de provincie mogelijkheden biedt om cultuur en natuur als bepalende pijlers voor een kwaliteitsimpuls van de openbare ruimte in te zetten. Participatie van bewoners is hierbij een voorwaarde.
- Er wordt ingezet op een kwalitatief hoogwaardige beeldenroute langs de Laan van Driene die dat belangrijke gedeelte van de kunsthistorie van Hengelo naar voren brengt en uitdraagt.
- Door de versterking van de stadsrandzones worden wijk en buitengebied beter met elkaar verbonden, ook voor recreatief gebruik.
- Bij het terugbrengen van de Elsbeek in Driene is aandacht voor een natuurlijke beekloop.

8.2. Jeugd

- voorzieningen voor de jeugd

Jongerensoos

Bij gebrek aan een ruimte, wordt voornamelijk gebruik gemaakt van de Tempel voor een jongerensoos voor 12-16 jarigen. Dit gemis aan ruimte zal in het op te starten wijkwelzijnsoverleg zeker op de agenda komen.

Vernieuwen voetbalkooi

In 2008 wordt de voetbalkooi aan de Jan Prinsstraat (naast de nieuwe schuilhut) vernieuwd.

Plaatsen pannakooi

De bewonersorganisatie wil een pannakooi in de wijk. Hiervoor heeft zij geld beschikbaar gesteld. Jongeren en wijkbewoners worden betrokken bij het realiseren hiervan.

Realiseren kunstgrasveld

De gemeente wil op sportpark Groot Driene een kunstgrasveld aanleggen. Zo'n kunstgrasveld kan multifunctioneel gebruikt worden door de sportverenigingen en de (jeugdige) wijkbewoners. Dit kunstgrasveld zal naar verwachting rond 2009/2010 gereed zijn.

Participatie jongeren versterken

Via de extra impuls participatie wordt geld beschikbaar gesteld voor jeugdparticipatie, onder andere op basis van de resultaten van het BOS-Kompas (buurt, onderwijs en sport) en rondom de pannakooi.

Start bredeschoolnetwerk in Driene

Ouders en kinderen (jeugd) zal gevraagd worden naar hun wensen voor activiteiten voor kinderen (tot 14 jaar).

8.3. Wij(k)gevoel

- het lage aantal actieve bewoners
- de sociale samenhang in de wijk
- de groeiende groep allochtone (o.a. suryoye) bewoners
- er is onbekendheid met/ontevredenheid over de bewonersorganisaties
- de communicatie in en met de wijk
- verborgen sociale problematiek (bijv. huiselijk geweld, armoede)
- er wonen relatief veel ouderen in de wijk

Wijkwelzijnsoverleg

In 2008 start voor Groot Driene een wijkwelzijnsoverleg over de voor de wijk noodzakelijke wijkwelzijnsactiviteiten. Van daaruit zal gekeken worden naar de behoefte en wensen vanuit het welzijnswerk (kinderwerk, jongerenwerk, ouderenwerk, opbouwwerk) in Groot Driene, om vervolgens een vertaling te maken naar mogelijkheden voor accommodatie(s).

Buurtgerichte Sociale Activering

In Groot Driene vindt Buurtgerichte Sociale Activering plaats. Dat wil zeggen dat getracht wordt sociaal isolement van buurtbewoners te voorkomen en te bestrijden. Bewoners die (dreigen) in een sociaal isolement (te) raken worden persoonlijk benaderd en krijgen een gerichte activiteit aangeboden.

Participatie allochtonen

- Via de extra impuls participatie komt voor 2008 geld beschikbaar voor het professionaliseren van allochtone (kandidaat)leden voor de bewoners-/wijkorganisaties. Inmiddels is hiertoe het project Domino gestart.
- Er komt ook subsidie beschikbaar voor nieuwe vormen van participatie, waarbij per buurt/straat de sociale cohesie wordt bevorderd. Denk aan buurtfeesten en andere activiteiten.
- Daarnaast worden in het voorjaar van 2008 in het kader van het project Verbinding door Scala welzijnswerk allerlei activiteiten opgezet gericht op dialoog en wederzijds begrip.
- Verder zullen allochtone organisaties gestimuleerd worden activiteiten te ontplooiën die gericht zijn op het vergroten van de sociale cohesie in de wijk.

Ouderen

- Uitwerking van de aandachtspunten moet gestalte krijgen in onder andere een aanpassing van het gemeentelijk vrijwilligersbeleid, waarin het steunpunt vrijwilligers een andere, meer op de wijk gerichte, rol moet krijgen.
- Daarnaast is de gemeente voornemens om voor mantelzorgers een beter (wijkgericht) aanbod te creëren ter ondersteuning in hun taak. Uiteraard moet de zorg betrokken zijn bij het vertalen van beleidsintenties in concrete acties.
- Expertmeeting ouderen: aandachtspunten zijn levensloopbestendig wonen, toegankelijkheid en bereikbaarheid van voorzieningen, sociale samenhang, aanwezigheid van vrijwilligers en toegang tot informatie en advies.

Versterken bewonersorganisatie

- Er wordt onderzocht welke mogelijkheden er zijn voor een herkenbare aanwezigheid in de wijk, onder andere door een eigen locatie en meer activiteiten. De bewonersorganisatie wordt ondersteund om een meer gedragen en divers profiel te krijgen.

Versterken wijknetwerkstructuur

- De partners in de wijk zullen actiever benaderd worden voor deelname aan het wijkplatform. Gemeentebreed wordt de bewonersparticipatie in projecten gestimuleerd. De interne dienstverlening van de gemeente wordt verbeterd (o.a. snellere briefafhandeling en versterken methodiek wijkgericht werken)

8.4. Verkeer

- de verkeersveiligheid
- het aantal parkeerplaatsen
- het doortrekken van de Laan van Driene
- sluipverkeer

Laan van Driene

- Voor de doortrekking van de Laan van Driene wordt in 2008 een tracéstudie (quickscan) gedaan. Dat geldt voor het noordelijk deel van de laan, vanaf de Zwavertsweg tot aan de Oldenzaalsestraat.
- Voor de HOV Midden (Enschedeesestraat) wordt een voorlopig ontwerp gemaakt en gepresenteerd, waarna een definitief ontwerp kan worden gemaakt.

Sluipverkeer

- Er wordt onderzocht of de huidige bollards aan de nieuwe Grensweg (tot Menkehorst) voldoen.
- Het kruispunt Mozartlaan/Beethovenlaan wordt aangepast waardoor de doorstroom wordt verbeterd.
- De Morshoekweg is op bepaalde tijdstippen afgesloten voor verkeer.

Vergroten verkeersveiligheid

- Net als bij andere scholen zullen bij de basisscholen in Driene gesprekken plaatsvinden om te kijken wat er gedaan kan worden aan de verkeersproblematiek rond scholen. Het is een gedeelde verantwoordelijkheid die gezamenlijk moet worden aangepakt door gemeente, scholen, politie en ouders.
- Aan de Reviusstraat wordt in 2008 een dynamisch snelheidsbord geplaatst. Dit om de rijsnelheid te verminderen.
- Bij de 30km zone is er aandacht nodig voor aanvullend maatwerk in de vorm van extra verkeersmaatregelen, oversteekvoorzieningen en handhaving door de politie.
- De Stadsfietsroute Driene zal een verbetering van de verkeersveiligheid tot gevolg hebben.